

**Dissertatio medica inauguralis, de ancyloseos pathologia et curatione ... /
Publico examini submittit Jacobus Thiensius van de Wypersse.**

Contributors

Wijnpersse, Jacobus Thiens van de, 1761-1788.
Kluit, Adriaan, 1736-1807.
Rijksuniversiteit te Leiden.

Publication/Creation

Lugduni Batavorum : Apud Jacobum Meerburg, 1783.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/f6tdfsb5>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA 2
INAUGURALIS,

DE

ANCYLOSEOS PATHOLOGIA
ET CURATIONE;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI,

ADRIANI KLUIT,

ANTIQUITATUM, HISTORIAE, INPRIMIS DIPLOMATICAE
FOEDERATI BELGII, PROFESSORIS ORDINARIJ,

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI *Consensu*,
& *Nobilissimae* FACULTATIS MEDICAE *Decreto*,

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus ac Privilegiis
rite & legitime consequendis,

Publico examini submittit

JACOBUS THIENSIUS VAN DE WYNPERSSE,
GRONINGANUS.

Ad diem XXIV. Septembris, CIOCCCLXXXIII. H. L. Q. S.

LUGDUNI BATAVORUM,
APUD JACOBUM MEERBURG.
MDCCLXXXIII.

2

DESSERTATIO MEDICA
IN AUCTORITATE

DE

ANCYLOSIS RATHOLOGIA
ET CURATIONE

Q. U. A. M.

ANNUNTIE SUMMO NUMINE

EX AUCTORITATE RECTORIS MICHAELIS

ADRIANI KLUIT

ANTHONY, HISTORIA, LECTURA, DISTINCTIONE
LORDS, MEDICIS, ET LEGIBUS, LECTURA

IN AUCTORITATE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE
G. RECTOR, FACULTATIS MEDICAE, P. Q. U. A. M.

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

JACOBUS THEVENIUS VAN DE WYNDERS

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

PROFESSOR, MEDICINAE, LECTURA, DISTINCTIONE

V I R O C L A R I S S I M O

DIONYSIO VAN DE WYNPERSSSE,

A. L. M. SS. THEOL. ET PHILOS. DOCT.

PHIL. MATH. ET ASTRON. PROF. P. O.

P A R E N T I

O P T I M E D E S E M E R I T O ,

P U B L I C U M H O C L A B O R U M S U O R U M

S P E C I M E N ,

O M N I , Q U A D E C E T , V E N E R A T I O N E ,

A U C T O R

D E D I C A T .

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b30792836>

DISSERTATIO INAUGURALIS

D E

ANCYLOSEOS PATHOLOGIA ET CURATIONE.

I N T R O D U C T I O.

Examinatis alibi (a), quae ad theoreticam Ancyloseos pertinent historiam; nunc, pro inaugurali Disputatione, ea, quae ad practicam diri istius vitii pertractationem pertinent, Causas nempe, Symptomata, Diagnosin & Prognosin, nec non Curam, sequentibus quatuor Capitibus persequi mihi animus est.

C A P U T I.

D E A N C Y L O S E O S C A U S S I S.

§. I.

Omnis morbus suas habet, quarum vi existit, causas. Ita omne illud, cujus vi existit praeternaturalis Articulorum obrigescentia, pro causa Ancyloseos habendum esse, inficias iverit nemo (b).

§. II.

(a) In Dissertatione de *Ancylofi*, quam, Praeside clar. G. VAN DOEYEREN, a. d. ix. April. 1783. in nostra Academia, publice defendi.

(b) Vid. GAUBII *Inst. Pathol. Med.* §. 54.

§. I I.

Has Ancyloseos Causas dispeſco in *Remotas* ſive eas, quae ſingulae quidem aliquid ad morbum conferunt, non tamen, niſi conjunctae, eundem efficiunt; & *Proximam*, ex concuſſu Remotarum natam, qua itaque poſita neceſſario conſequitur poniturque Ancyloſeos morbus, qua ſublata hic tollitur (c).

§. I I I.

De iſtis ut recte agatur, generalia quaedam de cohaeſione notanda veniunt. Corpus noſtrum conſtat ex partibus ſolidis ſive firmis, & fluidis. In fluidis, ſive humoribus, aqua praecipue, fluiditatis principium, abundat. Sed ipſae quoque firmae non elementis ſalino tantum phlogiſtico & terreo, quorum terreum primaria eſt firmitatis baſis, conſtant; verum haec ipſa per intermiſtam aquam ita debite temperantur, ut juſta inde producat cohaerentia. Si jam unum alterumve, aut firmitatis aut fluiditatis, principium excedat, aut deficiat, oritur vitium in cohaeſione. Si aquoſum elementum luxurietur, cohaeſio minuitur & debilitas naſcitur; ſi minuatur, augetur cohaeſio & rigiditas naſcitur, major quidem pro majori elementi terreſtris proportionem (d). Si talis rigiditas in partibus ad motum articuli pertinentibus locum habeat, hae minus flexiles

mo-

(c) Vid. *Ibid.* §. 60.(d) Vid. *Ibid.* §. 130. ſeqq.

motui non satis obtemperant, & oritur immobilitas, pro diverso rigiditatis gradu major minorve. Quin, si vehemens fuerit, ipsa ligamenta caeteraeque partes indurantur, ossescunt, & linimentum Haverfianum, glutinis vices agens, ossa jungit; quae ita concrefcunt, ut nullâ arte in posterum separari se patiantur: immo ipsa axungia ossescit, & aliquando quasi lapidescit.

Aucta proinde cohaesio teterrimi illius vitii proximam constituit causam, sive ipsam Ancylosin proxime efficit: quam vero causam proximam ex variarum remotarum serie conflari, e dictis constat, de quibus ergo singulatim videbimus.

§. I V.

Causae *Remotae* hujus, ut aliorum morborum, vel *Proëgumenarum*, vel *Procatarticarum* nomine veniunt.

Videamus jam de posterioribus, quae causarum quoque *Occasionalium*, sed alibi *Potentiarum nocentium*, titulo insigniit summus inter recentiores Pathologos GAUBIUS (e). Has commoditatis ergo in *Communes* & *Topicas* dispesco.

§. V.

Causas Procatarticas communes dico, quae, omnibus vulgo hominibus competentes, in corpore tamen ad ancylosin singulariter disposito tristem hunc effectum excitant. Quo faciunt

Res

(e) *Ibid.* §. 59, 76.

Res non naturales; et quidem

1°. *Aër frigidus*, qui corpora densat, fluida compingit, solida rigidiora & magis elastica reddit, motus fluidorum intestinos minuit, suspendit; hinc arctantur canales, contentis spatium minuitur, augetur resistentia, humores coguntur, inertes, immeabiles, in stases redduntur proni; in robustis exercitatisque mutua inter solida & fluida actio, attritus, calor internus augetur, circuitus, coctio, attenuatio, dissipatio intenditur; debilibus autem & otiosis ob constricta vasa & humorum lentorem imminuitur circulatio, decrescit calor natus, vis vitalis, omnes functiones torpent, & suppreffis evacuationibus, non defaecantur humores, unde acre, mucus, aqua augetur, & hinc varii nascuntur morbi articulares. Conf. GAUBIUS (f).

2°. *Subita nimis atmosphaerae mutatio*, calidae in frigidiorē, aut vicissim, frequens prae reliquis dirissimae hujus calamitatis mater est. Ubi humores & partes C. H. solidae, frigidiori aëri assueta, calori subito exponuntur, corrumpuntur, & gangraena sphacelusque in iis nascitur. Ubi contra, calidiori atmosphaerae assueta, momento subinde citius frigore corripuntur, inspissantur humores, contrahuntur, constringuntur solida illos vehentia, unde aequabilis cessat humorum motus & circulatio, hinc obstructions, inflammationes & multifariae earum sequelae enascuntur. Hinc intelligitur, quare omnis subitanea tempestatis & climatis mutatio sit periculosa.

3°. *In-*

(f) l. c. §. 426, 427.

3°. *Ingesta, in quibus principium terreum abundat.* Haec enim, ni motu animali vincantur, primas vias onerant, difficulter digeruntur, alvum constipant, augetaque in nostris humoribus per chylum nimis terreum terrae quantitate, partibus fluidis, hinc necessario etiam solidis, cohaesionem augent, quietem, inertiam, spissitudinem, rigiditatem, concretiones varias, obstructions, & hinc innumera mala, totidem Ancyloseos causas, producunt. Conf. GAUBIUS (g). Nocent imprimis autem stimulantia: quia, aucto circuitu, subtiliores nostrorum humorum partes dissipant, obstructionesque creant. Hoc itaque nomine spirituosorum, aromaticorum, condimentorumque abusus Ancylosi favet. Haec ratio, cur ebriosi ante senium senescant.

4°. *Nimium Venoris exercitium* multum huc facere, vel dubitaverit nemo, qui perspiciat, hinc tenuiores humorum particulas, ipsosque spiritus, dissilari, remanentibus crassioribus. Semen praeterea est liquor balsamicus admodum, quo itaque exhausto, humorum acrimonia non satis involuta extricatur, per totum corpus diffunditur, adeoque & articulos afficit: ne quid dicam de muscutorum inertia & atonia, quam nimiae excretiones feminis inducunt, cum omnium motuum languore.

5°. *Vitae genus lautum, otiosum.* Hoc enim oleum atque mucosum & glutinosum in humoribus augetur, unde oriuntur visciditates, infarctiones, obstructions, rancores, variae acritates; hinc
et

(g) Ibid. §. 472.

et constrictiones, spasmi, vel e contrario torpor & inertia, variae concretiones, quae omnia huc conferunt. Hisce solidorum actio minuitur, motus adeoque humorum retardatur, calor internus minuitur, circulatio, secretiones non rite procedunt, crasis humorum vitatur, elementa secedunt, tenuior pars per vasa propellitur, crassior stagnat, unde errores loci, nutrimenti, obstructiones, variae iterum acrimoniae, inflammationes, Ancylosi faventes, enascuntur. Graphice, pro mote suo, hujus vitae generis effectus recensuit GAUBIUS (b).

Huc etiam referri potest musculorum & ligamentorum membri cujusdam quies: quae causa est, quod in infantibus variolosis, quibus manus ligatae diu manent, ut intervertatur scalpendi facultas, subinde Ancylosis in cubito enasci deprehensa fuerit.

6°. *Vita laboriosa nimisve exercitata* haud minus favet Ancylosi, quia humores attenuat, rarefacit, actionem solidorum in fluida auget, unde horum pars tenuior dissipatur, spissior remanet, stagnat; quae, ut ante jam patuit, maxime huc faciunt. Nocet et hoc vitae genus vel exinde, quod homines labori assueti saepe corpus calidum frigori subito exponant, unde rheumatismum contrahunt, de quo postea. „ *Musculis nimis exercitatis, eveniunt lassitudo, debilitas, tremor, dolor, spasmus, impotentia ad motum*, monente Pathologorum principe (i). Hinc ante aetatem senium provocatur, aucta quippe solidorum rigiditate.

7°. *Opi-*

(b) Vid. Ibid. §. 513.

(i) Vid. GAUBII *Inst. Pathol. Med.* §. 512.

7°. *Opificia.* Opifices enim diversi, ut reliquis, ita et huic morbo haud raro patent: metallici imprimis, qui genubus saxo innixi laborant (*k*); tum omnes illi, qui ex aëre calidiori mox in frigidiorē se conferunt, v. g. pharmacopoei, pistorēs, fabri ferrarii, immunes ab Ancylosi non sunt habendi; ita et bajuli gravia pondera portantes humeris, scalas altas & gradus saepe onerati adscendentes, & similes alii, quorum haud rarus morbus esse observatur fractura Patellae (*l*), ex qua quam facillime oriri possit Ancyloseos causa, non est quod multis adstruam. Ab onerum gestatorum pressione quid simile iidem experiantur, posthac videbimus. Eidem vitio obnoxii sunt sartores, futores, omnesque, verbo, artifices, qui eodem semper membrorum in situ opus faciunt. Hinc et homines litteratos, helluones librorum, studiis, nullo intermixto corporis motu, nullaque animi relaxatione, inhaerentes, chartas noctes diesque volutantes, eidem esse obnoxios, tum ob perspirationem suppressam, tum ob motum corporis minorem, conferendo jam dicta cum iis, quae adhuc dicenda habeo, facile elucescit.

8°. *Perversa medicatio*, ut in aliis, ita et hoc in morbo tristissimam mali relinquit ἀνάμνησιν. Si e. g. debili leviter membro applicentur nimia copia nimisque diu spirituosae, acidae, terrestria, resorbentia, aromatica, adstringentia, aliaque, vix ullum remanet dubium, quin, aliquamdiu protracta perversa ista medicatione, debilitati

(*k*) Vid. PLATNERI *Inst. Chirurg. Rat.* §. 1215. Nov. Edit.

(*l*) Vid. Clar. CAMPERI *Diff. de Fract. Patellae* Francq. 1754.

tati successura sit rigiditas, adeoque et ipsa tandem Ancylosis hinc nascatur, vel ejus saltem diathesis. Haec quoque causa, cur ex cicatrice minus recte inducta toties oriatur Ancylosis. Indidem fit, ut reductam fracturam saepius excipiat Ancylosis; quia nempe, ubi deligatio fit, motus minus bene aut violenter nimis instituitur, aut plane negligitur; unde ligamentorum distractio, axungiae dissipatio, vel accumulatio, nimius attritus, inflammatio, aliaeque oriuntur. Eadem ratione luxationes reductas immedicabilis non raro excipit Ancylosis.

9°. Ut perversa, ita et *neglecta* plane *Medicatio* ut plurimum nocet. Ubi e. g. in inflammatione, vulneribus, rhachitide, luxatione (*m*), fractura, imprimis prope articulum, medicatio negligitur, non possunt non ferius ocyus dirissima hinc mala, motum articulorum turbantia, produci.

§. V I.

Causas Procatarticas Topicas voco, quae in singulares quasdam corporis partes directe vi sua nociva operantur: quo referendae videntur,

1°. *Vis distrabens*. Saepe fit, ut quaedam H. C. pars, quaecunque demum de causa, valide distrahatur, aut nimis extendatur. Dum jam omnem canalium distractionem sequitur capacitatis immi-

nutio,

(*m*) Conf. *Att. Phys. Med. Vol. VII. Observ. 40. pag. 108.*

nutio, mirum non est, hinc oriri obstructionem, suo titulo ad causas proëgumenas nostri mali referendam. Molliores praeterea partes rumpuntur, aut tonum amittunt, unde oriuntur humorum effusiones, & muscoli ligamentaque suis muniis obeundis non sunt, contrahi rite negant, & proinde distracto articulo, aut distractis musculis eum regentibus, motus destruitur. Patet adeoque ex dictis, quantum errent illi, qui articulorum rigidorum incurvationem valida distractione corrigere tentent.

II. *Vis Comprimens*; quorsum contusionem, ictum, lapsum refero. Quum etenim pars quaequam valide comprimitur, compressis nervis perit motus musculorum ligamentorumque, & pars tonum amittit; compressis vero vasis secretio & resorptio minuitur. Per compressionem praeterea ossium apophyses & epiphyses insigniter latefcunt & expanduntur; quod facilius in juniore aetate, ossa habente molliora, fieri deprehenditur. Et talem quidem expanduntur in modum, ut axungiam e cavo, quod occupat, expellant, ipsius cavi latera atterant, partesque vicinas valde distrahant. Unde varia ratione vis comprimens producendae Ancylofi apta est: quo nomine & claudicationes huc facere, videbimus. Intelligitur hinc, quare Ancylofin spinae patiantur quam maxime bajuli: onere etenim deorsum premuntur nonnulla vertebrarum corpora, vel spinae, fibique invicem, ut et processus laterales, apprimuntur, detritoque vel depravato periosteo ex ossibus exsudat lymphæ nutriens, glutinosa; exprimitur majori copia linimentum Haversianum; per novos, qui enascuntur, fibrarum ordines rigescunt ligamenta,

dum eodem in statu remanent vertebrae & successive concresecunt (n). Hic porro de vi contundente agendi locus esset, nisi infra de ipso contusionis effectu paullo prolixius verba facere constituissim.

III. *Vis Contorquens.* Omnibus articulis determinati competunt motus; ita Enarthrosi & Arthrodiac motus rotatorius, extensorius tantum Ginglymo competit & flexorius (o). Si jam in Ginglymo motus rotatorius tentetur, non moleste affici nequeunt distrahique partes vicinae, quae tonum amittunt, vel dirumpuntur, dum tenuior linimenti articularis pars dissipatur; quae omnia totidem constituunt affectiones, producendae Ancylosi aptissimas. Mirandum proinde, quod in infantibus, inter se mutuo ludentibus aut conflictantibus, hac de causa productam Ancylosin non saepius deprehendamus.

IV. *Vis urens, rodens, item scindens,* huc referendae videntur: quoniam hae vires ossium deradunt superficies, continuique solutionem efficiunt; unde laeduntur vasa, scindunturque aut moleste saltem afficiuntur nervi & vellicantur. Hinc paralysis enascitur, aut dolent vicinae partes, laeduntur, convelluntur; sicque enascitur Ancylosis: aut ipsa dirumpuntur ligamenta, quam rupturam synoviae effusio sequitur, & articulus moveri negat. Nocent praeterea vel et hinc, quod varias producunt ossium excrescentias, quae inter conjuncta ossa procresecant, eademque conferruminant; vel et callo-

sam

(n) Vid. *Aët. Phys. Med.* Vol. VIII. obs. 124. pag. 452. seqq.

(o) Vid. *Diss. Acad. mea de Ancylosi* §. IV. pag. 5. seq.

sem producant materiem, eidem pariter vitio producendo idoneam (p).

Omnes praeterea memoratae caussae hoc habent commune, quod dolores, fracturas, luxationes, inflammationes, vulnera aliaque infinita, infra caussis annumeranda, producant, aut producere saltem possint, mala.

§. VII.

Transeo ad Caussas *Proëgumenas*, sive *Praedisponentes*, quae clar. GAUBIO (q) *Seminia* dicuntur. Sin vero *seminium* dicere velis omnem ejusmodi in corpore diathesin, quae vergat facile in morbum, nondum vero morbi plene formati habeat malitiam, causas ancyloseos proëgumenas distinguere apte poterimus in *Seminia Naturalia*, *Seminia Praeternaturalia*, & *Conditiones vere morbosas*.

§. VIII.

Ad *Seminia Naturalia* an ipsam referemus C. H. naturam, talem quippe, qua Ancyloseos sumus capaces, & sine qua articulorum nulla obrigescentia dari posset? Ita quadantenus per naturam huc apti & dispositi dici possemus, & seminium omnibus commune foret. Attamen ita unice conditio hujus morbi capax habetur, sed quae contrarii etiam vitii, nimiae laxitatis, nos aequae capaces reddit; & perfecta corporis sanitas mediocritate admirabili, ut omnis vir-

(p) Vid. TRIJEN *Obs. Med. Chir. fascic. pag. 130. seq. Conf. Tab. II, 12.*

(q) In *Inst. Pathol. Med. §. 75. coll. 606 — 622.*

virtus in vitiorum quasi medio consistit, utitur & gaudet. Naturale ergo feminium certi alicujus morbi *commune* admitti nequit; dantur tamen *propria*, per quae alii aliis naturaliter magis in hunc morbum proclives sunt.

§. I X.

Quod ad naturalia ejusmodi feminia pertineat

I. *Sexus virilis*, haud mirum est: in quo quippe corpus firmius est, solida rigidiora, strictiora, fluida densiora, quae singula huic morbo favent.

II. *Temperamentum melancholicum*: in quo principium terreum abundat, unde turbantur facile secretiones & excretiones, imprimis linimenti articularis; & in quo obstructions, concretiones omnium frequentissime deprehenduntur.

III. *Aetas senilis*. In hac etenim pereunt vasa & obliterantur; solidorum quantitas augetur, fluidorum minuitur, impeditur respiratio, pulmones sanguinem transmittere, ut quondam, negant; hinc impeditur circulatio, oriuntur ecchymoses, stagnationes, obstructions in vasis; hinc nec secretiones rite procedunt, contenta cum vasis concrescunt, inspissatur smegma articulare, ab impedita diluentis vehiculi secretionem, dum nihilo minus causa dissipans agere pergit; rigescunt ligamenta, rigescunt muscoli eadem de causa; concrescit porro synovia cum articulo ipso, quo continetur, in cartilaginem vel os indurefcit; sicque Ancylosi spuriae vera super-

venit. Eleganter proinde & graphice GAUBIUS (r) „*In corpore senili, inquit, solida siccescunt, tubuli concallent, nervi marcent, vis vitae ac movendi sentiendique facultas elanguescit, circulatio torpet, calor natus defervet, excretiones tardescunt, humores mucosa, salina, terrea faece impuri, subtilioris materiae defectu vappidi, vitiantur*”. Legi hac de re omnino meretur venerandi senis, clar. J. OOSTERDYKII SCHACHT, quo Praeceptore aestumatissimo & studiorum in Trajectina Academia duce usum fuisse honori mihi duco, Oratio de *Fato senili inevitabili*.

§. X.

Dum *Semina Naturalia* ancyloseos nobis erant, quae ipsa natura humana, etiam optime sana, sponte habentur; secundo nunc *Praeternaturalia* erunt appellanda, quae, licet necdum morbum plene formatum sui nominis exhibeant, a sana tamen ipsius naturae conditione & operatione jam deflectant. Huc pertinet

I. *Corpus debile*: tale videlicet, ubi fluida N. C. excedunt, adeo ut cohaesio justo minor sit. Haec obrigescentiae seminium, ut ut prima fronte contraria videatur, constituit: quoniam debiles muscoli & ligamenta minima de causa male se habent, a stimulis vel solitis, vel solito vix majoribus in enormes cientur motus, spasmodice afficiuntur; aut a motu vel tantillo majori fluida erro-

res

(r) In *Inst. Pathol. Med.* §. 857.

res loci patiuntur, eorumque sequelas, solida etiam distrahuntur; quae omnia totidem titulis Ancylosi favent.

II. *Vitia Linimenti* varia, quae commode recensemus sequentia.

1°. *Ubi Deficit.* Axungiae hujus defectum huc facere, patet, si ad usum ipsius in sanitate attendamus. Eum etenim in finem secernitur, ut facilius ossa ad se invicem moveantur, nec nimium in articulis patiantur attritum. Si jam deficiat ille latex, difficulter moventur ossa, eorumque superficies multum deteruntur, adeoque, nullo corpore intermedio, alterius ossis cum alterius substantia sensim confluit, & hinc utraque enascitur obri-gescentiae species, tum spuria, tum vera. Multum praeterea, ob notabilem, quae excitat, inflammationem doloremque, hic defectus nocet.

Aliquando tamen provida Natura hunc defectum supplet ossium extrema, crusta cartilaginea jam privata, adeo expoliendo, ut lubrice satis supra se invicem prolabantur, adeoque pro tempore saltem Ancylosin praecavet; quod e variis, tum in Clar. PROMOTORIS, tum mea collectione, ossibus morbofis mihi constat.

2°. *Quando nimias continet particulas serosas*, etiam producendae Ancylosi favet: siquidem resolvuntur linimenti partes, adeoque effusiones, hydropes articulorum producuntur; unde vicinae partes extenduntur, ligamenta musculique flaccescunt, debilitantur, & ad motum redduntur inhabiles. Serum praeterea acre redditum periosteum, ligamenta, tendines, musculos, partes internas articulis nonnullis proprias, verbo, omnes partes vicinas irritat,

pun-

pungit, corrodit, inflammationes, ulcera aliasque infra memorandas Ancyloseos causas producit.

3°. *Muci inertis quandoque obruitur copia.* Hic mucus motui nocet quam maxime, tum, quia orificia, vel ductulos folliculorum arteriolarumque obstruit, secretionemque linimenti boni impedit; inprimis autem venularum resorbentium obturat oscula, sicque linimenti impedit absorptionem, stagnationemque producit; tum et, quia brevi vel exsiccat, ac impedimento est, & quasi glutinis agit vices, vel corrumpitur, suaeque labe vicinas partes inficit.

4°. *Nimias aliquando continet partes glutinosas,* quo fit, ut nimis inspissetur, ut resorptio, saltem partis crassioris, impediatur; unde gluten augetur & colligitur in cavo articuli, quod tenaci spissitudine motum impedit, vel ossa conferruminat, vel denique stagnatione acrimoniam contrahit, partesque vicinas inficit, vel destruit.

5°. *Oleum,* huic linimento constituendo dicatum, vel *imminuitur,* vel plane *deficit,* sicque ejus crasis solvitur, stagnat pars crassior, dissipatur tenuior; adeoque, quod ex iis, quae dicenda adhuc supersunt, clarius patebit, motus vel imminuitur, vel plane tollitur.

6°. *Vel Axungia cum alio succo miscetur:* qui, si acris fuerit, ligamenta, cartilagines, ossa, verbo, omnes partes articulum constituentes, corrodet; si blandus, nimia saltem accumulatione nocebit, axungiam diluet, ligamenta laxabit, vel et arteriolas, maxime venas resorbentes, intrabit, eas obstruet, sicque supervacui humoris resorptionem impediet.

Multo

7°. Multo magis noxium est, si *Corpora heterogenea* alia *contineat*, qualia sunt materies calcarea, cretacea, cartilaginea, tophacea, calculi: quae tunc vel rodendo, vel comprimendo, vel irritando, aut alio quocunque modo Ancylofin dispositis fatis facile conciliabunt.

8°. *Ubi stagnat* illud linimentum, ibi solvitur crasis ejus, pars tenuior collecta hydropem facit; vel crassior motum impedit; quin ossa conglutinat; duratur in tendineam, cartilagineam, imo osseam substantiam; unde impeditur motus, augetur attritus: vel et stagnans acrimoniam contrahit, unde ligamenta capsulaeque corroduntur, adeoque imminuitur motus; hinc luxationes, rhachitides, abscessus, dolores, ulcera, fungositates, producuntur, ossa carie comeduntur, fragilia redduntur, adeoque facile franguntur, item porosa & aspera redduntur, dum variis excrescentiis tuberculisque, a spina ventosa, a carie oriundis, obsidentur. Quae omnia, utpote totidem Ancyloseos causae, in posterum erunt memoranda.

9°. *Nimia* tandem aliquando *copia* *secernitur*, vel non rite *resorbetur*. Inde accumulatur, articulo sua quantitate oneri est; ligamenta capsulaeque praeternaturaliter distenduntur, in partes vicinas articuli agunt, imo et tenuior pars dissipatur, retinetur crassior; tonum ligamenta amittunt, unde usus eorum impeditur, luxationes oriuntur; suove tandem glutine linimentum ossa conglutinat, sicque motus articuli plenarie destruitur.

III. *Corpora* etiam *cartilaginea*, *ossea*, *calculosa*, vel quaelibet *heterogenea*, *intra articulos delitescunt*, non omittenda videntur.

dentur; quorum priora passim memorata leguntur. Ita HENKELIUS (s), refert a se observatum corpus cartilagineum ferme, intra articulum poplitis delitescens, $\frac{1}{2}$ pollicem crassum, & 1 pollicem latum, mobile, atque ad 4 pollicum spatium sub musculos femoris aliquando adscendens &, ubi sub patella movebatur, motum impediens. Officulum etiam liberum, nucem avellanam aequans, in eodem articulo memorat J. A. H. REIMARUS (t): qui et varia a se aliisque observata hujus mali exempla refert (u); nec in ullo alio articulo hujus exempla memorata novit. Clar. Promotor VAN DOEVEREN etiam, penes Senatorem Groninganium, tale corpus in eodem articulo deprehendit; eidemque simile vitium in viro laborante hydarthro, inde forsan nato, observare nuperrime licuit. De calculis articularum varia etiam observata leguntur. Varios in primis, ex genu foeminae a Chirurgo W. à BOURGOGNIE extractos, vidit C. STALPART VAN DER WIEL (v); memoranturque tales a SCHENKIO (w). Quae corpora tum sua mole & continua lamellarum appositione directe motum impediunt, tum vasa nervosque comprimendo, ligamenta vicinasque partes distrahendo, tum denique axungiae crasin vitiando, eamque exprimendo, ad Ancylosin contribuant.

IV. Huc

(s) Dritte Sammlung seiner Medicinischen und Chirurgischen anmerckungen, p. 7. seq.

(t) In *Diff. de Fungo Ligamentorum*, Leid. 1757. pag. 11.

(u) Vid. pag. 15, 30. seqq.

(v) Vid. *Obs. Rar. Cent. 1. Obs. 12. in Schol. pag. 61.*

(w) In *Obs. Med. Lib. V. de Genibus*, *Obs. 1. de Calculo*, pag. 671. & *Lib. V. de Arthritide*, *Obs. 1. de Calculo & Tartaro*, pag. 691.

IV. Huc etiam reduci merentur illi casus, in quibus *cartilaginum* extremarum *commissurae* in ipso articulo *tela* quasi *connectuntur*, qualis ab inflammatione in thorace & alibi nasci solet: unde nascitur Ancylosis; quae vi subito illata subinde tollitur. Ita J. A. MEEK'REN (x) memorat, brachio hac de causa rigido, irritis fotibus, cataplasmatibus, aliisque adhibitis remediis, lapsu motum usumque fuisse restitutum.

V. Nec omittendus *glandularum Cowperianarum tumor*, quae suam etiam ad dirum hoc mali genus confert symbolam. Tales enim tumores vel insigni sua mole motum mechanice impediunt; vel eundem morbum non nisi auctis demum attritu, ligamentorumque distensione, aliisque hinc enatis malis, sensim sensimque constituunt. De hoc tumore conf. Doct. REIMARUS (y).

VI. *Error nutrimenti*. Scilicet secundum leges, a Natura latas, quaelibet pars suum habet nutrimentum proprium, sua organa illud advehentia. Hinc est, quod tendini firmior, quam musculo; cartilagini firmior, quam tendini; ossi, quam cartilagini; denti, quam ossi, apponatur in nutritionis opere materia. Si jam, pro restitutione substantiae deperditae, loco linimenti in articulo fecernatur alius humor, aut glutinosus, aut (si ita dicere liceat) cartilagineus osseusve; illa materies articuli motum non tantum impediet, sed & postea cum ossibus articulum constituentibus concresecet, articulum conglu-

(x) Vid. *Obs. Cap. 64. pag. 297. seqq.*

(y) In *diff. cit. pag. 28. seq.*

glutinabit, Ancylofin formabit. De errore nutrimenti pro more egregie GAUBIUS (z).

VII. *Unius lateris exsuperantia.* Sapiens enim rerum Conditor microcosmum humanum ita construxit, ut partes non tantum, quorum paria adsunt, sibi mutuo tum quoad volumen, tum quoad longitudinem, perfecte sint aequalia, nec unum membrum alterum superet; sed ut unius quoque & ejusdem partis latera sibi invicem quodammodo respondeant, Si vero ejusdem partis unum latus magis, quam oppositum, increseat, id, quod magis altero procreseat, cavo illius ossis, cum quo articulatur, valide apprimetur, illique cedere nescio ita accrescet, ut articuli obrigescentia inevitabilis sit. Illud praeterea latus synoviam oppositum versus propeller, ubi tunc accumulabitur, & Ancylofin faciet. Quod unum membrum, opposito magis increscens, huc quoque suam conferat symbolam, dein, ubi de claudicatione sermo erit, patebit.

VIII. *Labes hereditaria.* Si nempe vel alteruter, vel uterque parens, vel avus hoc vitio laborat, quidni et, aequae ac aliorum morborum, in sobolem propagare possit hujus quoque seminium, certo tempore, data occasione, in morbum, Ancylofin, erupturum? Confirmat hanc suspensionem dira Podagra toties hereditaria, eademque producendae Ancylofi aptissima: nec minus singularia nonnulla haud absimilium vitiorum hereditariorum exempla; quale solebat auditoribus narrare clar. GAUBIUS, in quo, certo aetatis

tem-

(z) In *Inst. Pathol. Medic.* §. 404.

tempore, integrae familiae digitus minimus versus volam manus contrahebatur ob primae cum secunda phalange Ancylofin. Novit & Clar. PROMOTOR hominem, qui Ancylofi secundi digiti utriusque pedis laborat, idque vitium cum sua matre commune habet.

Immo subinde infans in utero vitium aliquod organicum contrahit, ad Ancylofin disponens, dataque occasione in Ancylofin erumpens. Huc v. g. referendum est vitium in cartilaginibus ossium jam pro parte, vel integre, confluentibus, aut nunquam forsitan separatis; quale quid in exemplo alibi (a) a me ex Actis Parisinis allato adfuisse videtur. Huc etiam caries, debilitas, &c, congenitae pertinent.

IX. Obiter hic etiam memorare liceat *Vitium partu acquisitum*, fracturas, luxationes, distorsiones, convulsiones aliaque, de quibus, utpote conditionibus morbosis, ad Ancylofin disponentibus, singulatim postea agetur. Huc, vel ad praegressam etiam causam, referri posse videtur, quam mihi nuperrime comparavi, costarum duarum sinistri lateris in puero Ancylosis inter capita & condylos, ubi nullum praegressae injuriae exstat vestigium.

§. XI.

Inter conditiones morbosas, five ipsas functionum laesiones, ad Ancylofin disponentes, referri possunt

I. Mu-

(a) Vid. *Diss. de Ancylofi* §. XLIX. pag. 52.

I. *Musculorum Ligamentorumque vitia*, quorum ingens est catalogus. Primaria sunt:

1°. *Accurtatio*; quae caussa est, qua propius sibi mutuo applicantur ossa, unde minus axungiae conceditur spatium, & ossa majorem patiuntur attritum, immobilia redduntur, omnino coalescunt.

2°. *Nimia longitudo*; qua fit, ut flaccescant ligamenta quasi, atque ad motum solitum, multo magis adeoque ad majorem, luxationem patiantur ossa, quam inter ossium morbos Ancylosin producentes mox propius enarraturus sum.

3°. *Spasmus & convulsio*. Utrum spasmus musculorum ad Ancylosin quidquam faciat, & quantum, nemo dubitat. Illa v. c., quae in *Memoires de l'Acad. des Scienc. (b)* memoratur, Ancylosis per solum musculorum spasmum explicari potest. De motu autem convulsivo forsitan id non ita facile concedent nonnulli, largientes, in ipsa quidem violenta contractione impediri articuli motum; in intervallo autem inter paroxysmos motum expediri, & ad novum usque paroxysmum liberum manere. Hoc aliquando fieri posse, lubentissime fateor, attamen rarissimum esse. Convulsionem enim sequitur atonia; & plerumque aliquid superesse, quod motum impediat, novo iterum paroxysmo provocando idoneum, tantum non confitentur omnes. Motum adeoque convulsivum, aequae ac spasmum, praeternaturali articulorum obrigescentiae aptissimum esse, merito statuitur.

Pa-

(b) *Ann. 1728. pag. 283. seq.*

Pariter, Ligamenta violenter stimolata nostro malo causam dare posse, facile supponendum foret, nisi in hanc sententiam tela vibrarent adversarii. Prolabimur enim hic in celeberrimam, dexterrimos inter Physiologos agitatam controversiam, an ligamentis sentiendi facultas attribuenda, an vero deneganda sit? Hanc ligamentis denegare non dubitarunt bene multi; in quibus (quod dolendum) agmen ducit, caeterum eximius Auctor, HALLERUS, qui varia circa hanc rem experimenta se instituisse, atque inde sibi constituisse, nullam dari ligamentis sentiendi vim, strenue affirmat (c). Hanc tamen opinionem, (quam ipsi videntur satis refellere dolores acutissimi in arthriticis, podagricis, rheumaticis, aliisque articulorum morbis, quibusvis fere hominibus notis, atque ab ipso SYDENHAMIO (d) & SWIETENIO (e), ipsoque meo Clar. Promotore, hisce partibus merito adscriptis,) apte satis & concinne experimenta refutarunt clar. KRAUSII (f), ROB. WHYTII (g), aliorumque (h). Sed & compositae hujus litis & manifeste demonstratae tendinosarum partium & ligamentorum sensilitatis laus attribuenda videtur celeberrimo

(c) Vid. *Op. Min.* Tom. I. pag. 330. *seqq.* & pag. 441. *seqq.* Conf. *Elem. Physiol.* Tom. IV. pag. 454.

(d) *De Podagra* pag. 547. Conf. pag. 548.

(e) *Comm. in Aph.* BOERHAVII §. 1259. *seq.* pag. 311, *seqq.*

(f) *Dissert. de sensilibus C. H. partibus* Lips. Ao. 1765.

(g) Vid. *Physiological Essays*.

(h) De quibus consuli potest egregia Doct. J. A. H. REIMARI *Dissert. supra cit.* pag. 14. *seqq.*

rimo Promotori (*i*), quem eximium in Physiologicis aequè, ac Practicis, ducem mihi obtigisse, est quod gaudeam, qui multum huic liti lucis affudit, & agitatae tanti momenti quaestioni optatam (me iudice) posuit metam. Quum jam, vim sentiendi quemdam stimulum ligamentis inesse, pateat abunde; haecce organa iisdem, quibus reliquae N. C. partes, quatenus omnes vi contractili quadam, vi vitali, sunt imbutae, similiter morbose irritata, constrictionibus morbofis esse obnoxia, nullus dubito.

Hi autem spasmi, & motus convulsivi, ni subito resolvantur, five musculos, five ligamenta, five utraque occupent, membrum accurtant, incurvant, linimentum Haversii dissipant, adeoque motum vel impediunt, vel penitus tollunt.

4°. *Paralysis*. Hanc inter Ancyloseos causas a me referri debere, nullus, credo, negaverit: siquidem constat, ubi musculi moleste afficiuntur, illos subinde plane quiescere, non contrahi, ad motus reddi ineptos. Quum jam praedispositioni ad Ancylosin accedat paralysis, obrigescit articulus, omnisque ei perit motus.

5°. *Rigiditas nimia* ad Ancylosin multum facit, nec mirum. Dictae etenim N. C. partes, ut suas rite peragant functiones, flexiles admodum & molles requiruntur, quae ambo requisita in rigidis absunt. Haec rigiditas a concretionibus ligamentorum cum vaginis tendineis non raro nascitur.

6°. *Debilitas*, (ad quem titulum etiam imbecillitas a morbo nata referri

(i) Conf. Spec. Obs. Acad. Cap. XIV.

referri potest,) huc pertinet: qua fit; ut in motu nimis, quam par est, cedant & distrahantur ligamenta & muscoli; unde, si non ossa e suis elabantur acetabulis, motus saltem articulorum depravatur, & tollitur.

7°. *Durities*, quorsum chondrogeniam, osteogeniam, aliasque species refero, huc etiam contribuit, ut ex dictis de rigiditate abunde liquet. Osteogeniam Ancyloseos causam aliquando esse, e clavicula, quam possideo, per ossificata & degenerata ligamenta eam cum scapula naturaliter nectentia, cum parte, ut saltem videtur, scapulae nexa, demonstrare possum.

8°. *Tumor ligamentorum* multum nocet: tum, quod tumefacta, minusque longa, ossa sibi mutuo valide apprimant, & ad articuli debitum motum extendi non permittant; tum quod a nimia ossium ad se invicem appensione, vel per ligamenta compressione, smegma articulare vel condensetur, vel dissipetur. Merito itaque fungosum ligamentorum tumorem plerumque Ancylosin comitari, statuit J. A. H. REIMARUS (k).

9°. *Ligamentorum muscylorumque disruptio* multum etiam ad provocandam obrigescentiam confert; si quidem praecipua motus sunt instrumenta, & maxime quidem muscoli, quibus ergo disruptis motus necessario perit. Praeterea, his disruptis, imprimis ligamentis, luxatio producitur, quae motum ut plurimum, regularem utcumque, tollit. Disruptis denique etiam ligamentis armillaribus,

mu-

(k) In *Dissert. cit.* pag. 23. Conf. pag. 48. in fine.

musculi puncto fixo carent, ex quo operentur, adeoque et sic eatenus musculorum functio perit.

II. *Dolor* duplici quidem titulo huc facere videtur. Vel enim suo stimulo partes articulo vicinas irritat, & convulsiones, inflammationes earumque effecta producit; vel prae solo dolore articulo-
rum motus impeditur quodammodo, aut tollitur, pro varia parte affecta, varioque sensibilitatis in aegro gradu. Nec difficile foret exhibere, quomodo et huc facere possit *Pruritus*: qui omnino aliquid ad hanc immobilitatis speciem conferre potest; rarissime tamen nostrum morbum inducere videtur.

III. *Tumores* nocent, vel quod dolorem excitent; vel quod capsulas articulares comprimant, adeo ut tenuiores synoviae particulas dissipent, remanentibus crassioribus; vel quod, musculos nervosque comprimendo, paralyfin inducant; aut vasa comprimendo secretionem, absorptionem, nutritionemque impedian; vel quod mechanice motum prohibeant, talique in loco ponantur, ut articulus moveri nequeat, v. g. intra articulum, ad poplitem, & alibi.

IV. *Obstructio* suam non raro nostro in morbo ludit tragoediam, & varia de causa nocet: tum, quod ligamenta inepta reddat, nervos vasaque comprimat, & musculos paralyticos reddat; tum, quod dolorem, inflammationem, variasque ejus sequelas producat.

V. *Inflammati*o quoque his causis annumeranda videtur ob sequentes rationes: 1°. quia dolorifica est; 2°. quod, stagnante in vasculis articularibus humore, nil nisi tenuis materies fecernatur,

parum vel nihil reforescat, nutritio pereat, & hydrarthros formetur; 3°. quod tota illa materies, aut saltem pars axungiae tenuior diffletur, & crassior sola supersit; vel 4°. quod contenta cum vasis concrecant; 5°. quod in suppurationem terminetur.

VI. Nam & ipsa Suppuratio ad Ancylosin haud raro disponit; si quidem vasa, nervos, & ligamenta subinde afficiat: tum, quod inter duplicem ligamentorum capsularium membranam, de qua conf. BONN (1), pus effusum internam membranam in articuli cavum protrudit, adeoque necessario axungiam expellit, vel condensat; tum denique, quod linimentum inspissat, glutinisque vice fungens ossa conferruminat.

VII. Nec excludenda censeo *Ulceras*: quae nocent, partim, quia acri, quem continent, latice ossa articulosque, & vicinas eorum partes, corrumpunt; partim, quia vasa, nervos, musculos, ligamentaque afficiendo, convulsiones paralyfesque creant; partim, quod, effuso intra cavum articuli acri humore, capsulas distendunt, quod quantum noceat, ubi de Ichore dicam, patebit; partim, quoniam non raro glandulas COWPERI indurant & scirrhosas reddunt; partim, quod ipsas omnino destruunt, unde illarum usus, smegmatis scilicet secretio, cessat; quod denique similia vicinis partibus mala inducunt, vel eas destruunt. Huc referendum videtur exemplum Ancyloseos cubiti inde natae, quod materia e parotide glandula

(1) In egregia *Comment. de Humero Luxato*, pag. 3. Conf. *Dissert. de Contusionibus membranarum*, §. 29.

dula suppurata per collum & humerum descendens, & ad cubiti flexuram delata, ibi ligamenta corruperit (m).

VIII. *Scirrhus* & *cancer* huc etiam faciunt: 1°. siquidem articulares glandulas secretionis muniis reddunt ineptas; 2°. quoniam nervos, vasa, musculos, ligamenta comprimunt, vel distrahunt; vel mali sui indole inficiunt; 3°. quod varias obstructions, nec raro atrophiam producunt; 4°. quia irritatione sua dolores horumque symptomata excitant; 5°. denique mole sua motum articuli immediate impediunt.

IX. Nec non *Gangrænam* huc referre amsim sequentibus de causis: 1°. quod partes molliores, tum ossa ambientes, tum ad articulum tendentes, vasa, nervos, musculos, etiam glandulas & ligamenta, destruit; 2°, quoniam humores corrumpit.

X. *Sinus* pariter et *fistulae* non omittendae: quae dolores provocant; instrumenta sensus & motus invadunt aut destruunt; ossibus cariem inducunt; materiem acrem in articuli cavum infundunt, sua quantitate ligamenta distrahentem, partesque articulum constituentes corrodentem.

XI. *Vulnus* quoque ad articulorum obrigescentiam disponit. Vel enim inflammationem doloremque gignit; vel materiam acrem non raro continet, in musculos non tantum, sed et in partes vicinas, vasa, nervosque majores, glandulas, ligamenta, ipsa ossa, pe-

(m) Vid. SWIETENII *Comm. ad Aphor.* БОЕРН. §. 406. Tom. I. pag. 705.

pestiferum emittentem virus, eademque rigefacientem, erodentem; vario modo corrum pentem; aut eadem laxantem, debilitantem, adeoque & ad rhachitidem disponentem; vel ex vulneribus fungi aliaeque excrementiarum species nascuntur, motum impediennes; vel fasciae vulneribus circumdatae strictura motum & linimenti secretionem impediunt; aut tandem vulnera, enatis emphysematibus, Ancylofi favent. Inprimis autem huc faciunt vulnera venenata, arti toties indomabilem paralyfin excitantia; nec non vulnera sclopeto illata, quae contusio insignis & fractura nonnunquam comitantur. Notabilem atlantis & epistrophes Ancylofin, a vulnere sclopetario relictaeque glande plumbea ortam, adtuli in Dissertatione Academica (n).

XII. *Contusionem* minime excludendam esse, vel sponte oculos incurrit. Nocet tum contusio simplex, tum composita, tum ad ipsum articulum, tum in locis ab articulo remotis facta. *Simplex contusio* nocet, quod saepe ecchymoses producit humorum, qui in quadam parte stagnant, adeoque vicinas compriunt; aut per stagnationem acres redditi nimis stimulant, contractionibus violentis ansam dant: a quibus symptomatibus pessimas obstructions, earumque sequelas, aliaeque bene multa produci posse, liquet. Multo magis autem nocere *compositam* contusionem, abunde patet; siquidem eo in casu caussarum numerus augetur. Liquet hinc, contusionem non tantum in articulo, sed vel in re-

mo.

(n) Vid. §. XXIII. pag. 21. 22. Cf. Tab. I. Fig. IV.

motissimis ab articulo locis nocere; quum nempe partes ad articulum tendentes, muscoli, vasa, nervi comprimantur, vel et alio modo laedantur.

XIII. De *Ecchymosi* jam, in vulneris & contusionis historia, satis egi prolixè, ut his acquiescam.

XIV. *Ichor, meliceria, hydrops articulorum*, Ancylosi creandae favent: vel inde, quod tumens articulus & acri humore distensus (o) motum negat; vel exinde, quod maceratis erosisque epiphyseis harumque catilaginibus, succedit ferrumen callum mentiens, ligamenta distrahens & motum impediens. Hoc ferrumen a callo in eo differt, quod non e vasis fracti ossis disruptis, sed e fibris osseis destructis, enascitur. Hinc productam inter radium, carpum & ossa metacarpi quatuor priora Ancylosin observavit TRIOEN (p).

XV. *Rheumatismus*, a frigore corpori calido subito applicato, nocet, ob dolorem, vasa constricta, circulationem impeditam, secretiones, excretiones & resorptionem turbatas, unde synovia stagnans nonnullas mutationes (q) memoratas, huc facientes, subit. Ex hoc rheumatismo causam derivat ill. SWIETENIUS, cur hor-

(o) Quae distensio aliquando insignis est. Ita doct. REIMARUS *Diff. Chir.* pag. 26. dicit, se capsam articulare genu ultra trium supra patellam pollicum spatium hinc distentam vidisse.

(p) Vid. *Obs. Med. Chir. fascic. pag. 128. Tab. IX. Conf. HEISTERI Inst. Chirurg. Ed. Belgica Tom. I. Lib. 11. Cap. 1. de Fracturis pag. 195.*

(q) Vid. §. X. N. 11. 80. pag. 16.

tulani & agricolae Ancylofi haud raro laborent (r); quam in eo esse censet, quod corpus antrosum inflectant, unde tunc spina aestate incalescit, & a cadente pluvia madentibus indusio aliisque vestibus subito refrigerata rheumatismum contrahit, hincque immobilitas, & plenaria tandem ossium concretio oritur, dum spina inflexa manet, & gibbositas, nec arti, neque naturae sanabilis, adest.

XVI. *Arthritis* ad Articulorum rigorem disponit: 1°. quod oritur tantum non semper, a causis diathesin ad immobilitatem constituentibus, v. g. rerum non naturalium abusu, rheumatismo, &c.; 2°. ob insignem, qui eam comitatur, dolorem, motui minus faventem; 3°. quia intemperies arthritica partes molliores corrodit, ossa corrumpit, inflammationes producit; 4°. quia nodos, tumoresque tophaceos, immo veros calculos (s), ad articulos exferit, ita positos, ut motum directe non impedire nequeant, aut partes molliores comprimant, adeoque paralyfin aliaque producunt; vel tandem, quia enati intra articulum tophi nodique, ligamenta rige faciunt, vel distrahunt, & luxationi ansam dant. Ex arthritide enatam Ancylofin vidit non semel PAVVIUS (t).

XVII. *Scorbutus* hic quoque in censum venit, quia acrimonia sua & cacochymia humores inficit, aequabilem elementorum mixturem

(r) Vid. *Comm. ad Aph.* BOERH. §. 1492. Tom. V. pag. 658, 659.

(s) Vid. §. X. N. III. cum locis ibidem citatis.

(t) Vid. BONETI *Sepulchr. Anat. lib. IV. Sect. 6. Obs. 4. §. 1. pag. 429.*

tionem destruit, ligamenta corrumpit, infarctiones, inflammationes, spasmodicos insultus creat, ossa corrodit, quin et antea fractorum callum destruit, & ex corrota ossium superficie varii generis producit excrecentias, unde motus impeditur; quin, destructa externa ossium lamella, ea conferruminat; nec raro in gangraenam terminatur.

XVIII. Pejor longe scorbuto, *Lues Venerea*, eadem, aucta tantum intensitate, producit symptomata.

XIX. Huc faciunt ipsi *Ossium Morbi*: quo pertinent

1°. *Atrophia*. Ossa nimirum, ut reliquae C. H. partes, ut suas rite peragant functiones, debitum exigunt nutrimentum. Ubi jam satis materiae nutritivae ad ossa non accedit, eorum cohaesio minuitur; ita ut facillimo negotio ab adjectis proxime musculis compri- mantur, incurventur, frangantur. Ubi vero satis magna quidem quantitate nutrimentum ossibus apponitur, sed idem illud minus aptum, aut vitiatum fuerit, praeter dicta, materies nutritiva intra ossa stagnat, acris fit, ossa erodit, cariem, praesertim paedarthroca- cen, & alia mala plurima, generat. Ubi haec in juniore aetate obtinent, ossa nondum satis evoluta, deposita in extremis mate- riae copia, defraudatis corporibus, incurvantur, complanantur, ad extrema intumescunt, rhachitis, varia gibbera, exostoses nascun- tur, capita ossium a corporibus separantur, & cum suis acetabulis concreescere subinde videntur: quod saltem ex osse humeri adulti hominis, quod asservo, & cum quo capita radii ulnaeque con- fluxisse videntur, concludo. Ossa praeterea in adultis non satis,
vel

vel minus bene, nutrita, mole minuuntur: adeo ut vel longissimorum C. H. ossium corpora digitorum minimum crassitie aequent, non multum sane superent; quod eximiis, quae penes me sunt, exemplis adultorum ossium demonstrare possem: unde necessario motus impeditur. Nascitur porro universalis atrophia, corporis incrementum impediens, & depravatis solidis, depravatis etiam vel partim, vel penitus, fluidis, macies, tabes, cachexia corpori inducitur; quibus haud raro febris hectica sese comitem adjungit; serius ocys mors traegediae obducit cortinam. Huic eidem causae mollities ossium, de quo alibi (u), verbo egi, deberi videtur, imminuta ab humorum acrimonia cohaesione. Et hinc derivo, quod asservo & hic omnino ob singularitatem memorare compellor, femoris os sinistrum, cujus caput non, ut solet, cum collo angulum format, sed recta e corpore ossis ipso adscendit, quodque variis gyris mirifice contortum est, quod actioni muscutorum in hoc os, antea mollius, attribuo.

2°. *Rhachitis*, quae frequens est in junioribus morbus, raro, si unquam, in adultis observatus, Anglis familiaris, & hinc κατ' ἐξοχήν *Anglicus* dictus, atrophiae admodum affinis; sub quo ossa insigniter mollescunt, latefcuntque, ad extrema intumescunt, ad motum figura mutantur; & hac de causa in altero articuli latere multum aliquando a se mutuo distant, adeo ut vel validiore paullulum motu luxentur ossa; in opposito latere ita sibi mutuo apprimuntur, ut

(u) In *Dissert. de Ancylofi* §. II. pag. 3. Not. c.

ut ipforum aliquando superficies deterantur, ossaque invicem concrecant. Nocet etiam rhachitis, quoniam epiphyfes, a corpore ossis solutae, nullam ossi relinquunt stabilitatem, motumque hoc pacto impediunt: tum et, quoniam eadem epiphyfes, nimium turgidae, intra acetabula sua moveri negant, & cum iisdem tandem concrecant. Nocet porro, quia, ubi duo ossa sibi mutuo adstant, ut v. g. in crure, in cubito, latitudine aucta facile coalescunt; quod ex tibia fibulaque insigniter a rhachitide incurvis, fibique in parte ferme media novo quasi articulo, arthrodiae forma, mutuo applicatis, aliisque, quae possideo, conjicere licet. Maxima tandem, quae eam comitatur, cacochymia, ligamenta vitando, partesque vicinas molliores, ipsa ossa inficiendo, smegma inspissando, coagulando, Ancylosi favet admodum. His accedunt alia, in rhachiticis praesentia. Nempe difficultas motus voluntarii; unde vel decumbere, vel sedere per longum tempus miseri coguntur infantes: accedit respiratio difficilis, cum obstructione glandularum; unde ossa in articulis non satis mota quiescunt, rigescunt fibrae; inspissatur linimentum Haverfianum & glutinis vice fungitur; destruitur per natam humorum acrimoniam periosteum; affluit ex ipsa ossium substantia copiosa lymphae corruptae tenacis quantitas; oriuntur novae, variae directionis, fibrae. Ita nonnulla thoracis ossa inter se concrecant. Grave insuper caput voluntario motui vix obedit, cum parte cervicis, vel tota cervice concrecat. Conf. *Acta Phys. Med.* (v), ubi rela-

tam

(v) Vol. VIII. Obs. 124. pag. 452. seqq.

tam magnae spinæ partis cum cervice Ancylosin jam olim memoravi (w).

3°. *Variae gibberum species*, quae vulgo tres recensentur. *Cyphosis* nempe, sive incurvatio spinæ posteriora versus; *Scoliosis*, ubi spina latera versus incurvatur; & *Lordosis* denique inflexionem spinæ priora versus, in qua spina a posteriore excavata est, denotat. Harum singulae suam ad Ancylosin conferunt symbolam.

Cyphosis & *Scoliosis* huc faciunt: siquidem, ubi posteriora versus inflectitur spina, corporibus interjectae cartilagines, quin magna ipsorum corporum pars, deteruntur, plane destruuntur, aut et concresecunt vertebrarum corpora; immo ipsae costae sibi mutuo appressae coalescunt; tum et, quia muscoli dorsales valide distrahuntur. Ubi autem in latera incurvatur spina, eadem obtinent, ea tantum cum differentia, ut non tantum corpora vertebrarum, sed et processus transversi multum inde patiantur & invicem confluant. Eodem plane modo nocet *Lordosis*, nisi quod dorsales muscoli non distrahantur, sed e contrario laxentur; nec tantum corpora vertebrarum, sed arcus, omnesque processus ita coalescant. Dicta haec de gibbositatibus, tanquam ad Ancylosin disponentibus, e plurimis, partim antea memoratis (x), partim aliis, tum e propria, tum ex alienis Collectionibus, desumptis speciminibus, si per otium liceret, demonstrare possem. Inprimis autem reticere non debeo

exi-

(w) In *Diff. Cit. de Ancylosi*, §. XXII. pag. 21.

(x) Vid. *Ibid.* §. XXIX. pag. 29. seq.

eximiam, quae huc facit, mihiq; ut ita dicam, nuperrime in manus incidit, duarum vertebrarum cervicis, omniumque dorfi, cum duodecim costis, integris adhuc, & sex saltem aliis abruptis, trium denique vertebrarum lumbarium, Ancylosin, ex adulti, admodum gibbosi, hominis cadavere oriundam. Ex dictis gibberum speciebus insuper paralyfis enasci potest, quo etiam nomine ad Ancylosin faciunt. De variis gibbositatibus conf. Doct. C. H. A ROY (y) & G. COOPMANS (z), nec non clar. Chirurghi P. PORT supplementum ad Tractatum, *de Paralyfi artuum inferiorum ex spinæ incurvatione*, Anglice conscriptum pulchrisque figuris illustratum, quod belgice nuper & animadversionibus auctum Diario Chirurgico Roterodamensi (a) inseruit doct. M. S. DU PUI, M. D. & Lector Anat. Chir. & Artis obstetriciae Campensis. Totius etiam spinæ gibbosae Ancylosin se possidere retulit HEISTERUS (b).

4. *Exostosis*, sive ossium excrescientia, quorsum et *osteo-skeatoma*, *osteo-sarcoma*, refero, eo nomine in censum venit, sive *in ipso articulo*, sive *juxta articulum*, sive etiam *in loco ab articulo longe remoto* fiat. Haec ut intelligantur, pauca de exostosi praemittenda credidi. *Exostosis* dividitur in tres species; prima est, in qua in ipso ossium canale excrescientia talis enascitur, quae ossa expandit; altera adesse dicitur, ubi inter ipsas ossium fibras talis excrescientia adest; ubi

(y) In *Dissert. de Scoliosi*, L. B. 1774.

(z) In *Dissert. de Cyphosi*, Fran. 1770.

(a) *Genées - Heel - Artzeny - en Vroedkundig Magazyn*, 1783.

(b) In *Inst. Chirurg.* Tom. II. Cap. 109. pag. 870. Ed. Belg.

ubi tandem externam ossis superficiem occupat, obtinet tertia species. Egregiam hanc divisionem tradidit Houstet (c). Talis *exostosis*, ipsum occupans articulum nocet: tum quia motum directe impedit; tum quia ligamenta distrahit; tum quia smegma articulare dissipat, aut condensat; tum denique, quia excrecente duo inter ossa materia ossea ossa ipsa conferruminantur. Quam facile hinc enasci valeat Ancylosis, vel solo pelvis nostrae, antea (d) memoratae, inspectu cognoscitur. *Exostosis juxta articulum* plurimum quoque ad hunc morbum disponit: partim quia motum mechanice impedit; (in duobus autem, quae asservo, altero edentuli, altero junioris, adulti tamen, craniis, in quibus ante foramen magnum, directe ante partem anteriorem atlantis, valida exstat exostosis, licet liber atlantis motus inde absque dubio impeditus fuerit, vera non successit Ancylosis); partim quia ligamenta ossea obducit materia; partim quia, ubi ad articulum pervenit, articuli cavum intrat, sicque, ut vidimus, nocet; partim quia partes vicinas pungit, irritat, comprimit, inflammat; tum denique, quod ipsa ossa, ubi multum progressa est, recipientia receptis circumcrescunt (e), vel directe in unum coeunt. Sed vel *ab articulo remota* huc facit *exostosis*: tum quod partes molles pungit, irritat, inflammat, nervos comprimit, adeoque

con-

(c) Vid. *Memoires de l'Acad. R. de Chirurg. Tom. III. pag. 130. seqq.*

(d) In *Diff. cit.* §. XXXVI. pag. 39, seq.

(e) Haec causa in articulo femoris & corae a procrecente circum caput femoris acetabulo non infrequens est; quod multis, partim e mea, partim ex aliorum Collectionibus, in quibus os femoris vel penitus non, vel non nisi certa quadam directione, extrahi se ex acetabulo sinit, demonstrare valeo. Conf. *Diff. mea cit.* §. XXXVIII. pag. 41. seq.

convulſiones, dolores, paralyſes producit; tum et quia nimium progreſſa articulum tandem attingit. Lectu digniſſima eſt hiſtoria de flexu corporis antrorſum, per appendicem in ſterno, impedito; quam obſervavit BONETUS (*f*). Ex VESLINGIO ſimile quid narrat PALFYN (*g*).

5°. *Claudicatio*, ſive ille morbus, a luxatione haud raro oriundus, quo capita oſſium globola complanantur, & inſigne quantum expanduntur, & acetabula viciffim circumcreſcunt, diatheſin immobilitatis noſtræ conſtituit inde, quia talia oſſa, ſuis in acetabulis rite moveri nequeuntia, ſmegma magnam partem, vel penitus exprimunt, obſtructiones, inflammationes creant, ligamenta partesque molliores diſtrahunt, nervos, vaſa, glandulas, compri-
munt, vel denique cum ſuis acetabulis concreſcunt. Natam in claudicante femoris cum coxa Ancyloſin, & oſſis Iſchii interiora verſus degenerationem, memorat A. DE HAEN (*h*).

Eodem nomine, ac claudicatio, atque exoſtoſis, nocent *Excreſcentiae oſſium fungoſae*, a nonnullis ad neutram illarum relatae: quas tamen ad exoſtoſes, ne nominum multitudine obruamur, re-
ferre malo.

6°. *Caries*, quo & ita dictam *νεκρωσις* refero, cujus ſpecimina in tibia & maxilla inferiore aſſervo, variis titulis nocet: tum quia ſaepe generatur a morbis Ancyloſi faventibus, v. g. vitiis liga-
men-

(*f*) In *Sepulchr. Anat. lib. IV. Sect. 6. Obſ. 4. §. 5. pag. 430.*

(*g*) Vid. *Befchryving der Beenderen*, pag. 359. ſeq.

(*h*) In *Rat. Med. Vol. 1. pag. 306. ſeq. Edit. Leid.*

mentorū & linimenti, inflammationibus, harumque sequelis, vulneribus, contusionibus, ulceribus, scorbuto, lue venerea, aliis; tum et, quia pro causā agnoscit acre varium, sive mechanicum, seu chemicum, quod ossa ita inficit, ut ossea firmior substantia corrodat, aut tota saepe pereat; ita aliquando, ut integra pereat ossium soliditas, unde in pulverem quasi fatiscunt. Hac ratione musculorum actionem non ferunt, & membrum immobile redditur: quo tamen in casu rarius solis in ossibus vitium haeret; sed et aliae partes, ligamenta, ipsi muscoli inficiuntur, eroduntur, penitusve destruuntur; linimentum Haversii vel coagulatur, vel attenuatur. Carie praeterea ossium crustae cartilagineae, quae nunquam renascuntur (i), eroduntur & de ossibus separantur, unde in motu augetur attritus. Tum etiam nocet caries, quia a materia ab ossibus per cariem separata, si prope articulum, vel in ipsomet articulo sit, dictum smegma inspissatur, cum ea in firmiorem compagem concrevit, motuique obstat. Denique, ubi sanatur caries, & exfoliatio adest, nova lamella ossea enata articulum praetergreditur, ligamenti applicatur, vel ipsa immediate compingit.

7°. Nec inter diatheses ad obrigescentiam omittenda est *Spina ventosa*, sive *Paedarthrocace*, quae nocet partim iisdem de causis, quibus caries; partim, quod ossa immaniter tumefacta & dilatata, sibi invicem adstantia confluant; vel intra suum cavum moveri negant, adeoque illud dilatare conantur, quo cedere nescio,

fyno-

(i) Vid. PLATNERI *Inst. Chirurg. Rat.* §. 1050.

synoviam, aut partem saltem illius tenuiorem, dissipant, ligamenta musculosque distrahunt, nervos comprimunt, vel et cum suo cavo firmiter concresecunt, aut eo contineri negantia luxationem subeunt. Nocet praeterea ideo, quod ossa ad motum expeditum fat levia non sunt: denique, quod dolor punctorius, a motu auctus, mobilitati resistit: ne de abcessibus veris, tenellorum talia ossa infestantibus, disruptis, defectum in ossibus relinquentibus, callo supplendum, loquar: quales defectus in ulna infantis, cum humero Ancylosin passa, quam possideo, deprehenduntur. Ancylosin a spina ventosa oriundam, quae in collegio Chirurgico Lugdunensi asservatur, femoris cum tibia et patella descripsit & exhibuit TRIOEN (k).

Id praeterea, quod et ad Ancylosin disponit, commune inter se habent caries & Spina ventosa: 1°. quod in utroque morbo asperae & inaequales ossium corruptorum superficies, sibi mutuo applicatae, per vasorum fibrarumque conjunctionem vel corrosionem & feri effusionem in unum os consolidescunt (l). Patet hoc e duabus tibiis fibulisque, quas habeo, lateris dextri, quorum speciminum in altero a spina ventosa per asperas eminentias, quae ligamentum interosseum penetrarunt, illae junguntur; in altero utrumque os, in inferiore parte valde tumidum, planiusculum asperiusque,

(k) l. c. pag. 129, seq. Cf. Tab. X. Fig. 2.

(l) Conf. DU VERNEY *Traité des Maladies des Os*, Tom. II. pag. 375. Ed. Belg. pag. 317.

que, ibidem in unum plane os abiit. 2°. Quod utroque in morbo folliculi articulares aliquando corrumpuntur, unde axungiae secretio cessat, vel iidem illi folliculi acriorem humorem articulos erodentem fundunt, quae totidem utriusque Ancyloseos audiunt causae.

8°. Nocere potest *luxatio*, sive *non reducta*, sive *male*, sive *bene reducta*. *Luxationes non reductae, completae*, huc faciunt, quia caput ossis, e suo egressum acetabulo, ossis illius superficiei apprimitur, dum caput ossis luxati, adjutrice natura, prius acetabulum continua pressione & ictu oblitterat, novumque pone praecedens sibi format, in quo, deficientibus ligamentis, musculisque violatis, moveri nequit, adeoque, nisi ut cum suo concreascet acetabulo, nil superest (*m*); quale exemplum antea descripsi & icone illustravi (*n*). Accedit partium vicinarum a luxatione vel distractio, vel compressio.

Luxationes non reductae incompletae nocent ob distensionem, vel & aliquando lacerationem, ligamentorum, aliarumque partium distractionem compressionemque; unde motus magis minusve perit, sinagma articulare insuper nimia copia colligitur & inspissatur

(*m*) Novum ejusmodi acetabulum frequenter in ossium morbosorum Collectionibus invenitur. Quale in femore tractu temporis & continuo motu antrorsum urgetur, & cum priore confluit, illudve plane tegit, manente hujus vestigio; quod mihi ex meis speciminibus persuadeo. Possideo etiam os innominatum, in quo femur e naturali acetabulo elapsum, dein locum magis lateralem & inferiorem in Ischio occupavit, & postea in medio osse Ilium profundum & laeve sibi impressit acetabulum, quod certe rarum est.

(*n*) Vid. *Dissert. de Ancylofi* §. XXXVIII. pag. 41, 42. *Conf. Tab. II. Fig. XXII, XXIII.*

inspissatur & corrumpitur. Natam inde Ancylosin memorat EVERSIUS (o). Quam facile a non reducta luxatione enascatur Ancylosis, docet, quam nuper inveni, epistrophe, cujus processus adscendentes, nominatim dexter, & dentis sinus articularis, multum complanati & laevigatiprehenduntur; qui, ni fallor, temporis tractu cum locis atlantis reciprocis articularibus concrevisserent. Docent idem ossa humeri aliaque, quae affervo, quorum extremitates adeo degenerarunt, ut vix ullus in vita motus adfuisse videatur; praeprimis, ut alia varia sicco pede transeam, articulus, in quo ossis humeri caput explanatum valdè est & laevigatum, ut a cavo scapulae glenoideae multum dilatato, & processu coracoideo pariter dilatato, utrisque glaberrimis, recipi queat. Ipsa pars claviculae, acromio naturaliter commissa, glaberrima est. Convenit quadantenus hoc specimen cum eo, quod descripsit clar. BONN (p). Natam a non reducta luxatione Ancylosin humeri cum scapula tradidit J. D. SCHLICHTING (q). *Luxationes male reductae ad Ancylosin disponunt ob partium contorsionem, distractionem, ortumque inde dolorem, inflammationem & ad motum ineptitudinem; quibus accedit compressio partium molliorum. Ipsae denique bene reductae luxationes noxa nondum carent: partim ob causas non sublatas; partim ob distractionem; partim ob nimiam*

fa-

(o) Vid. RICHTER *Heelk. Boekzaal*, VI. Deel 1 Stuk. pag. 107, 108.

(p) In *Comment. Cit.* pag. 45. seqq. Conf. Tab. IV.

(q) In *Act. Phys. Med.* T. VII. Obs. 40. pag. 108.

fasciarum constrictionem. In omni praeterea luxatione dolor major minorve, et inflammatio adfunt. Nocent et hinc luxationes, quod iis non raro fracturae, aut alii morbi accedant. Prae caeteris nocent maxime luxationes vertebrarum, ossive sacri, quae medullam spinalem comprimendo paralyfin, & suo detritu callum valent producere, facile ab uno osse ad aliud tendentem eademque connectentem. In hoc casu saepe moriuntur aegri; non tamen semper, ut antea (r) patuit.

9°. Huc refero *Fracturas*; quae ad Ancylofin faciunt, sive in ipso articulo, sive in locis articulo vicinis, seu tandem loco ab articulo remotissimo fiant. *Fracturam in articulo ipso* huc conferre, quis dubitaverit? si consideret, tum effusum a fractura laticem intra articuli cavum motui resistere; tum, humorem ossi consolidando dicatum (s) vel intra articuli cavum infundi, adeoque necessario ossa conferruminari debere; vel eundem ligamentis circumfusus liberum motum impediturum, quin ipsa ossa temporis progressu praeternaturaliter juncturum. Ancylofin hac de causa natam describit TRIOEN (t). *Fractura in articuli vicinia* hoc respectu nocere potest, vel, quod luxurians callus ab uno osse ad aliud tendit; vel capsulas ligamentaue caetera investit, indurat, adeoque illorum flexilitatem, motui summe necessariam, tollit.

Docet

(r) Vid. *Dissert. mea de Ancylofi*, §. XXII. pag. 19. seq.

(s) Vid. HEISTERUS l. c. Tom. I. Lib. 2. Cap. 1. pag. 195. Ed. Belg.

(t) l. c. pag. 129. Cf. Tab. X. Fig. 1.

Docet hoc innominatum, quod possideo, in quo ingens conspicitur acetabulum, e quo femur ob callum enormem, praegressae obliquae trochanterum cum parte colli fracturae sequelam, acetabulum cingentem, educi nequit. Docet etiam hoc Ancylosis ossium pubis, quam descripsi (u). Illustrat hoc pariter, quam inter reliquas coxarum fracturas asservo, fractura ossis ilium ibidem ferme facta, ubi ossi sacro hoc nequitur, & ubi a parte interna callus luxuriatus deprehenditur, quem, nisi cum illo osse, ut videtur, concreverit, saltem brevi confluxurum fuisse, confido. Hinc forte, nisi atrophiae aut rhachitidi, & hinc separatis epiphysis, attribuere quis malit, derivandum, quod reperiantur ossa plane capitibus orbata, quod imprimis in femoris ossibus observavi, & quasi truncata, attamen ad speciem caeterum satis sana. Quo referre licet adultum femur, in ipso corpore infra trochanteres fracturam aliamve injuriam passum, & hinc incurvum, cuius caput a fractura, ut videtur, deficit, pro quo sinus reperitur, sub quo trochanter minor delitescere videtur. Quae tunc capita cum alterius acetabulis saepe coire videntur. *Fracturae* denique, *ab articulo vel remotissimae*, ut omnes reliquae, ad dirum hoc affectionum genus disponunt imprimis ideo, quod articulus de tempore in tempus rite non moveatur. Si quoque duo ossa sibi invicem prope adjacentia, vel a latere adstantia frangantur, callus ab uno ad aliud progressus, ambo jungit. Egregium Ancyloseos, a fractura ab articulo

remo-

(u) In *Dissert. de Ancylosi*, §. XXXVI. pag. 38.

remotissima oriundae, specimen, mihi ab amicissimo commilitone P. JAS, Medicinae Candidato, suppeditatum, hic sistere placet. Conflatur tribus dextri lateris costis, hominis adulti, obliquam ferme in medio, a parte superiore ad inferiorem, fracturam passis, quarum fragmenta satis bene consolidata sunt; a luxuriante tamen callo mutuo coaluerunt, ita quidem, ut in superiori callus ita abundaverit, ut exostosis plana, quodammodo sinuata, conspiciatur, quae ad superiorem aliam costam attigisse, non autem cum eadem coaluisse, videtur. Idem in ossium crurum fractura non raro contingit, quod in specimine, mihi olim a clar. G. VAN DOEVEREN benevole suppeditato, patuit (v). Similia ferme varia nuperime nactus sum, in quibus unum spina ventosa simul insigne. Immo, licet alterutrum horum ossium fracturam non fuerit passum, inde oriri posse concretionem, luculenter demonstrat, quod possideo, exemplar; in quo fibula dextra non longe a malleolo fracta oblique per callum coaluit, quo callo tibia quoque, nullam injuriam passa, a latere est obducta, ita ut haec exostosis fibulam versus sistat, reciproce fibulae, ginglymi forma, respondentem, attamen ab ea solutam. Quin etiam fractura prope extremitatem ossis superiorem facta Ancylosin cum osse alio, licet inferiore, producere posse videtur. Ita concludo ex insigni, quod penes me est, fracturae per callum sanatae exemplo. Hoc femur constituit dextrum, ad cervicem & trochanterem utrumque obliquam fracturam passum, cujus

(v) Vid. *Diff. Cit.* §. XLII. pag. 46. Cf. *Tab. II. Fig. XXVI.*

cujus callus luxurians, inferiora versus descendens, trium & ultra pollicum longitudinem adhuc aequat, licet pars abrupta videatur. Si jam tale quid in brevioribus ossibus fiat; hinc extremitatis a fractura immunis cum vicino osse non sequi non potest concretio. Praeterea, ut callus in dicto casu ad tantam longitudinem proferat, quidni et lapsu temporis ad crus potuisset progredi? Nocent praeterea in genere fracturae, ob partium vicinarum compressionem, irritationem & inflammationem: quibus accedit nimia fasciarum thecarumque constrictio, & articularum quies. Non omnis tamen aequae fractura nocet. Nocet imprimis fractura patellae transversa, per callum sanata, quo in casu tibia cum femore coalescit; non quidem semper, at indubie, quoties mola tota comminuta est (w). De Ancylosi spuria a rotula fracta, motu sanata, vid. PETIT (x). Magis vero nocet fractura columnae vertebralis, vel ossis sacri. Fractis etenim his, comprimitur magis minusve contenta intra specum medulla; unde oriuntur ea in parte obstructio, inflammatio, hujusque sequelae; vel et omnes, quae ab hac medulla suos recipiunt nervos, partes inde paralyticae evadunt; & variae aliquando a tali fractura oriuntur gibberum species. Rarissime, fateor, supermanent aegri: legi interim meretur historia viri, cum tali fractura per octo annos superstitis (y).

Possideo

(w) Vid. Clar. CAMPER in *Diff. cit.* ab J. KOOLE publice defensa, §. XII, XIV. Obs. 9, 10. §. XVI. Obs. 11, 12. cum l. c. & §. XIX.

(x) *Traité des Maladies des Os*, Tom. I. pag. 321.

(y) In *Ephem. Nat. Curios.* Cent. I. Obs. 1. Conf. *Diff. mea de Ancylosi* §. XXIII. pag. 21, 22.

Possideo etiam ossa sacra, in quibus fracturae firmo callo sunt sanatae. Nonnulla adhuc de fracturis ad Ancylosin magis minusve disponentibus occurrunt a MOSCATI & BAILLERON tradita (z), quae hic repetere non vacat.

Quod a fractura aequae, ac luxatione nata Ancylosi articuli saepe inflectantur, monet ill. SWIETENIUS (a), inde fieri, quod musculi flexores extensoribus praevalere solent; quod tamen in crure non fieri, antea ex DU VERNEY monui (b).

Dicta de Ossium Morbis pro nostro scopo sufficiunt, alia inprimis ex PETITO (c) & DU VERNEY (d) hauriri poterunt.

XX. Huc denique referendus videtur *materiae morbificae ad articulos ne astitis*; unde Ancylosis aliquando enata fuit. Hinc v. g. derivare licet Ancylosin, quam ab eodem morbo in utroque cubito, absque tumore & dolore, relictam, unguentis nervinis & leni motu sanasse J. VAN WYCK, scribit doct. REIMARUS (e). Ipse obrigescentiam in poplite, a febre biliosa vehementi, observavi. Nec, si talis, quaecunque sit, materiae acrimoniam, summas in corpore turbas producendo aptam, humorumque acrium versus quemdam articulum decubitum consideraverit, hoc mirabitur ullus.

§. XII.

(z) Vid. *Mem. de l'Acad. Roy. de Chirurg. Tom. IV. pag. 614, seqq. & 624. seq.*

(a) Vid. *Comm. in Aph. BOERH. §. 556. pag. 951. seq.*

(b) Vid. *Diff. mea de Ancylosi, §. XLVI. pag. 49.*

(c) *Traité des Maladies des Os, Par. 1749.*

(d) *Traité des Maladies des Os, Par. 1751. Ed. Belg. Amst. 1756.*

(e) In *Differt. de Fungo ligamentorum, pag. 23. Not. c.*

§. XII.

Jam caussarum satis. Patet ex dictis, ad constituendam Ancylosin requiri caussarum procatarticarum & proëgumenarum concursum, quo posito sequitur ipse morbus. Harum autem caussarum alterutram absque altera non sufficere, earumque concursum providae Naturae nutu utplurimum deficere, ex iis, quae de vi distrahente, aliisque dicta sunt, abunde liquet. Inprimis autem luce meridiana elucescit clarius ex singulari, quam inter varias alias asservo, claviculae fractura; cujus extremitas, cum summo humero naturaliter articulata, fracturam subiit, callo redintegrata, quae tamen, ob causae occasionalis defectum, cum scapula non confluisse deprehenditur. Idem de aliis verum est. Sed ad Symptomata enarranda propero.

C A P U T I I.

DE ANCYLOSE OS SYMPTOMATIBUS.

§. XIII.

In hoc capite haud male versaturus mihi videor, si ordine agam
I°. de Symptomatibus caussarum; II°. de Symptomatibus morbi;
III°. de Symptomatibus symptomatum; IV°. de symptomate auxiliari;
V°. de Ancylosi morborum remedio.

§. XIV.

§. I X I V.

Ad *Symptomata Caussarum* referri possunt

I. *Dolor*: qui ex enarratis causis quam facile hic nascatur, norunt omnes, qui dolorem pro indice imminentis periculi, cum GAUBIO (f), salutant.

II. *Διαπύδνσις*, quae a vi distrahente, a luxatione, fractura, claudicatione aliisque, oritur; quibus fit, ut ligamenta & muscoli, horumque vasa ita distendantur, ut humor, qui iis contineri debebat, transsudet & dissipetur.

III. *Vasorum, aliarumque partium inertia*, quae a vi distrahente, comprimente, contorquente, aliisque oritur; siquidem his de causis illae partes tonum amittunt, & vasa nec liquidum accipere, nec apto satis modo in contenta agere, adeoque nec acceptum antea liquidum propellere valent.

IV. *Membrum situs perversus* ex valida contorsione, qua totum membrum invertitur, ex luxatione, fractura, &c. oritur: quibus fit, ut membrum a naturali situ devians motui voluntario non obtemperet, & eo in situ, nisi in auxilium vocetur manus perita, remanere cogatur.

V. *Διασπορά* huc facit, quam ab erosione, ustione, scissione, a vulneribus, ulceribus, scorbuto, lue venerea, rhachitide aliisque malis oriri, dubitabit nemo, si consulat GAUBIUM (g).

VI.

(f) Vid. *Inst. Pathol. Med.* §. 675.

(g) In *Inst. Pathol. Med.* §. 204. N. 3.

VI. Iisdem de causis nascitur *Nervorum destructio*.

VII. *Attritus* solito major, & hinc *strepitus*, fiunt a defectu, vel inspissatione smegmatis Haversiani, quod lubricando motui interservit. Hoc ergo non sufficiente, alliduntur sibi invicem ossa, augetur attritus, & ad minimum motum strepitus auditur. Hujus exemplum memorat J. VAN WYCK (b), in aegra 20 annorum, cui hac de causa maxillae commissurae ita rigebant, ut manibus aperiendae essent, & ab adstantibus crepitus audiretur. Idem malum ab heterogeneis intra articulum contentis, glandularum tumore, aliisque nasci potest.

VIII. *Hydrops articulorum* ab eadem synovia nimis serosa oritur; siquidem illud serum, impedito motu, non satis dissipatur, adeoque novo accedente hydropem producit. Idem symptoma et a stagnante vel corrupto linimento oriri, quibus iusta particularum miscela perditur, vix dubitandum est. Idem a corporibus heterogeneis in articulo contentis aliisque nascitur, quae motum directe impediendo, & vasa comprimendo huc faciunt.

IX. *Vasorum obstructio*, vel *Symphysis*, ab axungia, nimias partes mucosas, glutinosas, aut et minus olei, continente, oritur: quoniam tenaciore materia obstruit vasa resorbentia, & cum his concrevit. Idem et a materia ejusdem linimenti crassiore, per stagnationem a tenuiore separata, accidere potest.

X. *Tumores* nascuntur ab inspissato, vel a nimio, vel a stagnante

linimento.

(b) Vid. *Anmerk.* N. 43. cf. REFMARI *Diff. cit.* pag. 28.

sinemmate articulari, nec non ab hydrarthro & pure, & heterogeneis in articuli cavo contentis, capsularia ligamenta distendentibus. Oriuntur insuper ab intorsione, qua fit, ut ossium eminentiae insolito appareant loco; a ligamentorum etiam tumore, ab obstructione, inflammatione, scirrho, emphysemate. Tales pariter producant ossium epiphyses rhachitide tumentes, gibbera varia, exostoses, nec non claudicationes. Porro tumores nascuntur a luxatione vel penitus non, vel minus bene reducta. Nec mirum. Tunc enim caput unius ossis non intra alterius acetabulum haeret, sed extra illud ponitur; quo simul in casu fovea quaedam juxta tumorem in naturali acetabulo percipi solet. Tumores tandem producantur a calli, fractas olim ossium partes consolidantis, luxurie, exostosi, aliisque.

XI. *Luxatio* a stagnante, a nimia copia secreto, vel minus resorpto linimento, vel a corporibus heterogeneis in articulo contentis, nec non a glandularum Cowperianarum tumore, ut et a ligamentorum debilitate, aut a musculorum ligamentorumque disruptione, quibus ossa e suis acetabulis expelluntur, nec intra eadem contineri queunt, producitur.

XII. *Ligamentorum, cartilaginum, ossium corruptio, ulcera, abscessus, musculorum ligamentorumque spasmi, ligamentorum mollities,* oriuntur a linimenti aliave quacunque acrimonia, partes vicinas vel irritante, vel destruyente & pro varia parte affecta horum alia aliaque producantur.

XIII. *Atrophia* axungiae acri intra vasa resorbentia receptae, itidem errori nutrimenti, ulceribus, rhachitidi, aliisque causis debetur.

XIV. *Articulorum inflexio* oritur a musculorum ligamentorum, que accurtatione, & spasmō, quo partem versus, unde illi tendunt, pars affecta trahitur.

XV. *Ligamentorum ossificatio* ab eorum duritie, sensim incre-
scente, fit.

XVI. *Linimenti effusionem* a diffractis ligamentis oriri, demon-
stratione non indiget.

XVII. *Suppuratio, scirrhus, cancer, gangraena, sphacelus, glandularum destructio*, ut facile liquet, ab inflammatione nascuntur.

XVIII. *Caries, spina ventosa*, a linimenti acrimonia, ulceribus, a scorbuto, lue venerea, atrophia, rhachitide, in quibus maxima adest acrimonia, vel progressu temporis nascitur, efficiuntur.

§. XV.

Quae ex ipsa *Ancylosi* redundant, *symptomata*, sunt:

I. *Musculorum inertia*; quae inde oritur, quod, immobili arti-
culo, muscoli, ad movendum illum destinati, sua munia obire,
quamdiu immobilitas superest, plane nequeunt.

II. *Deformitas* nascitur, partim, quod motus homini multum
venustatis conciliat, quam tollit Ancylosis; tum quod in malo situ
positi sunt articuli immobiles; tum quod Ancylofin haud raro tu-
mor comitatur. Ne loquar de vultus alteratione ex doloris mole-
stia & taedio, ut in aliis morbis, praesertim diu infestantibus, ge-
nerari solita.

III. *Artus brevitās* fit ex eo, quod, ubi dissipata axungia ossa concreſcunt, corpus intermedium inter duo ossa ſublātum fit, quae ſe invicem tangunt proxime.

IV. *Artus elongatio* inde fit, quoniam, ſmegmate in os indurato, aut praefente in articulo exoſtoſi, intervallum inter duo ossa neceſſario augetur.

V. Varii defectus pro vario articulo laeſo. Huc ſpectant

1°. *Auditus impeditus*, ſive ſit Βαρυνος, ſive ſenſus ille plane ſublatus, producitur ab immobilibus per Ancyloſin vel nonnullis, vel omnibus, auditus offiſculis. Ita v. g. ubi malleus cum incude concrevit, inalleus, per tympani membranam, ab acceptis & in tubo acuſtico concentratis undis ſonoris tremulam, affectus, cum incude receptos ſonos communicare vel penitus non, vel non rite ſaltem, poterit. Si ſtapes cum incude, mediante offiſculo lentiformi, ſi cum fenestra ovali concreverit, ſuo tremore ſonos in labyrinthum perducere, ut naturale eſt, non poterit. Patet adeoque, ab Ancyloſi dictorum offiſcum vel imminui, vel depravari, vel integre aboleri auditum, prout vel quaedam, vel omnia, vel alterutriuſ, vel utriuſque auris, concreverint offiſcula. Hoc diriffimi huius vitii ſymptoma memorarunt GAUBIUS (i), & Aestum in Academia Traiectina Praeceptor, clar. J. OOSTERDYK SCHACHT (k). Immo & hanc ſurditatis immedicabilis cauſſam in cadavere hominis.

(i) In *Inſt. Pathol. Med.* §. 704.

(k) In *Inſt. Praet. Part. II. Lib. 3. Cap. 1. §. 15. N. 3.*

nis durante vita furdi reperit clar. Argentoratensis Professor J. F. LOBSTEIN, recensetque clar. P. F. MECKELIUS (1).

2°. *Manducatio impedita* nascitur necessario ex maxillae inferioris concretionem cum capite. Nec mirum: quum haec actio in reciproca mandibulorum abductione & adductione consistat; quae, immobili maxilla inferiore, fieri nequeunt. Hoc etiam Ancyloseos symptomata memoravit GAUBIUS (m).

3°. *Loquela impedita*, & *Aphonia*, itidem inter diri hujus affectionum generis symptomata locum merentur. Per Ancylosin etenim immobili maxilla inferiore, variae litterae rite pronunciari negant. Coalescentibus cornubus ossis hyoidis cum basi ejusdem, vel (quod magis) ossificatis laryngis cartilaginibus, quod nonnunquam fieri antea (n) probavi, iisque tunc Ancylosin constituentibus, litterarum pronunciatio, & soni modificatio ad cantum, fieri nequeunt; quod multis demonstrare non opus censeo. Facit etiam huc, quod in homine rauco cartilagines laryngis in os versaе & thyreoidea fissae fuerit observata (o).

4°. *Respiratio impedita*. Ad respirationem enim requiritur, ut in ipso inspirationis actu dilatetur thorax vario, & triplici quidem modo: longitudine, cedente inferiora versus diaphragmate; ex profundo,

(1) In *Thesi* 9. post *Dissert. de Labyrinthi auris contentis* Argent. 1777. Cf. *Diss. meae Acad. Mantissa* N. 2. pag. 54, 55.

(m) *l.c.* §. 794. Conf. *Dissert. mea de Ancylosi*, in *Mantissa*, N. 2. pag. 55. seq.

(n) Vid. *Diss. cit.* pag. 53. seq. Conf. doct. B. LULII, amici integerrimi, *Diss. Inauguralis de Nutritione*, nuperrime publice hac in Academia defensa, pag. 27.

(o) Vid. *Ephemer. Nat. Curios* Vol. X. Obs. 13. Cf. VOGEL *Prael.* §. 589.

fundo, ubi, costis superiora versus sublatis, attollitur sternum; tandem latitudine, ipsis costis elevatis. Si jam costae cum vertebribus, vel cum sternum, vel cum utrisque coaluerint, si unum alterumve horum, cratem hanc osseam constituentium, instrumentorum, suis muniis rite exsequendis ineptum sit; dilatatio illa ex latitudine & ex profundo fieri non poterit: eo magis, ubi ab effuso in interioribus callo, aut a nata exostosi, illa concretio fuerit facta. Tali itaque in casu debite expandi pulmones nequeunt, respirationi obex ponitur, organa pneumatica aërem vix admittunt. Habet et hoc symptomata GAUBIUS (p). Offescentiam quoque cartilaginum costarum & sterni inter causas asthmatis refert clar. R. A. VOGELIUS (q).

5°. *Partus difficilis* a concretione ossium pelvis oritur: quod ut pateat, nonnulla ex arte obstetricia ut repetam, necessarium duco. In foemina nempe parturiente, quo majus exituro foetui concedatur spatium, ligamenta, ossa pelvis invicem nequentia, determinato majore humorum versus genitalia affluxu, emolliuntur, elongantur, adeo ut aliquot lineas a se mutuo diducantur pubis ossa; ossa coccygis autem ex interioribus posteriora versus diriguntur, & ex arcuata forma magis eriguntur: quo tunc insigniter augetur pelvis capacitas. Hanc dilatationem tantum non omnes hujus aevi statuunt eruditi, & antea probavi (r). Negant eam tamen nonnulli, inter quos, omnium sibi in hac re visus oculatissimus, C. VON KRAFF (s). Nec mirum:

(p) l. c. §. 765.

(q) Vid. *Prael. Acad. de Cogn. & Cur. praecip. C. H. Affectt.* §. 597.

(r) In *Dissert. de Ancylosi*, §. XXXV. pag. 37.

(s) Vid. *Anatomische versuche und anmerkungen* &c.

mirum: scilicet chondrarthrosin ossium pubis frequenter satis, sed absque ullo praesente teste, observavit ossiam. De dicta vero dilatatione conf. amicus noster integerrimus J. P. MICHELL, Practicus inter Amstelaedamenses jam eximius, qui ponderosissimis haud sane ponderosas C. KRAPPII aliorumque objectiones refutavit argumentis (t). Dum jam mihi constat, ossa pelvim constituentia in partu cedere; evidens censeo, ubi illa inter se coalescunt, os nempe sacrum cum coccyge, vel innominato utroque, vel alterutro, vel omnibus simul, five absit, five adsit pubis ossium praeternaturalis junctura (u), hanc dilatationem fieri non posse & partum fore difficilem: praesertim, ubi concretionem formaverit exostosis, five callo, five ligamentorum ossificationi suos debens natales; hinc etenim major exituro foetui nascitur resistantia, majusque obstaculum pariturae, quae difficulter, nec sine praesenti vel foetus, vel sui ipsius, vel utriusque periculo naturae molimen promoveri tentat, & lethales futuros Ancyloseos deplorat effectus. Hujus inprimis symptomatis ratio intelligitur, si huic five totius pelvis, five duorum pluriumve hujus ossium, Ancylosi, vario modo, inprimis cum exostosi factae, accedat diametrorum pelvis a recta deflexio aut brevitās, adeoque pelvis quoad capacitatem imminutio. Tale quid mihi, ne de meo (§. XXXVI.) allegato specimine, aliisque bene multis diametrorum pelvis

(t) In *Egregio de Synchodrotomia Pubis Comment.* nuperrime Amstel. ed. Sect. II. Cap. 1.

(u) Conf. *diff. mea cit.* §. XXXIV. — XXXVI. nec non doct. MICHELL *Comm. cit.* pag. 104, seqq. ubi ab egregio Practico Dordraceno J. B. CAROLIO sibi suppeditatae pelvis tradit descriptionem. Cf. *Tabulae.*

vis a naturali statu deviationibus, loquar, imprimis liquet ex eximio; mihi nuperrime allato, ossis sacri cum primo coccygis & innominato dextro confluxu plenario: in quo notandum, os sacrum solitam habere adutorum longitudinem, & in sinistra parte, excepta cum coccyge Ancylofi, satis esse naturale, in dextra autem quatuor, quibus gaudet, foraminum superius esse perparvum, forma ovali, reliqua magis oblonga, adeo compressa, ut nervis e medulla spinali tendentibus spatium relictum fuerit perexiguum, quorum foraminum tenui margine os sacrum illo in latere finitur, adeoque ibidem multo minorem, quam in opposito habuit latitudinem. Haec forsitan causa fuit, quare coxae dextrae os atrophicum quasi sit & dimidiam vix adulti magnitudinem aequet; dum sinistrum, quod non coaluit, magis naturale fuisse videtur. Ex hac atrophica constitutione, etiam factum, ut diameter conjugata, (si recta fuerit, quod non videtur ex parte superstite concludendum,) tres saltem pollices non superaverit, vix, credo, aequaverit, femurque pariter atrophicum fuerit.

6°. *Incessus difficilis.* Scilicet, ut rite incedere homo valeat, naturalis requiritur cruris, tarfi, metatarfi, digitorumque mobilitas. Ubi jam crus cum tarso, qualia specimina (v) attuli, aut simul cum metatarso, quale exemplum etiam possideo, concrevit, aegrum rite incedere non posse, quis dubitet?

7°. Varia alia symptomata, pro varia parte affecta, hic brevitate causa omitto.

§. XVI.

(v) In *Dissert. de Ancylofi*, §. XLIII.

§. XVI.

Ad *Symptomata* dictorum *Symptomatum* nunc transiens, praecipua tantum quaedam delineabo.

I. *Convulsiones* a dolore vehementi nasci posse, non est quod demonstrem.

II. Per *διαπήδυν*, multo magis per *διαρίσειν*, *haemorrhagias* & *aneurysmata spuria* oriri posse, vel me non monente liquet.

III. *Aneurysmata* et *varices*, a vasorum dilatatione, vel forte et ab eorundem compressione per *ecchymosin* a *diaeresi* natam, nasci possunt. Etenim, pone locum compressum accumulatur contentum in canalibus liquidum, quod illas partes extendit, tumoresque generat, qui in arteriis *aneurysmata*, in venis *varices* audiunt; quod imprimis fit, ubi vasorum tunicae distensae vel laesae debitam contentis negant resistantiam. Ubi vero comprimuntur canales nervosi, *paralysis* adest.

IV. *Obstructiones*, *inflammationes*, earumque *sequelae*. A dilatatis enim vel compressis eadem de causa canalibus, stagnat in his, vel vicinis vasis, liquidum, eaque obstruit; immo, accedente motu spasmodico, inflammatio nascitur. Eadem effecta a sola vi comprimente, non enata *διαπήδυν* aut *διαρίσει*, nascuntur.

V. *Unius lateris exsuperantia* inde oritur, quod ab *Ancylosi* artus, ut vidimus, vel elongatur, vel accurtatur; unde alterum latus alterum superat.

VI. *Claudicatio* ab hac exsuperantia oritur; quod demonstrare non opus cenſeo.

VII. *Ciborum deglutitio, concoctio, adeoque digestio, impedita,* inde oritur, quod cibi, antequam deglutiuntur, manducari nequeant, adeoque difficulter in ventriculum propellantur, saliva etiam non rite subacti: unde porro cruditates in ventriculo, fordes in intestinis, primarum viarum infarctus, chyli vitia, hinc omnium humorum depravatio, insequuntur.

VIII. *Circulatio impedita* imprimis ex impedita respiratione nascitur, qua pulmones rite expandi nequeunt, adeoque sanguis e ventriculo cordis anteriore in posteriorem propelli negat: & si majori gradu vexetur respiratio, aneurysmata, polypi, peripneumoniae, haemoptyses, aliaque sequuntur mala. In variis similiter aliis partibus natae Ancylofes circulationem impedire possunt, compressione vasorum majorum accumbentium, eorumque varia laesione.

IX. *Secretio impedita* a male affecta sanguinis, e quo varii secerantur humores, circulatione oritur.

X. *Mors*, ubi variae in corpore adsunt Ancylofes, fatalem iis imponit terminum, quia variae inde laeduntur functiones; vel etiam, ubi Ancylofis vitalia afficit, v. g. thoracem, aut ex callo, a fracta columna vertebrali producto, vertebrarumque canalem obstruente & medullam comprimente, exorta est. In senibus quoque, deficiente jam musculorum, diaphragmatis imprimis, actione, respiratio & hinc circulatio languent, intermittunt, cor palpitat: donec, sanguine pulmonibus superandis impare, cordis actio tandem cessat, adeoque tacite aliquando animam efflant, & miserae vitae terminum attingunt.

§. XVII.

Symptoma Naturæ auxiliare constituit febris, variol nomine in Ancylosi laudanda: tum quod Ancyloseos causas, æturgiae inspissationem, accumulationem, acrimoniam, obstructions, aliaque feliciter tollit; tum quod ipsam Ancylosin, spuriam nempe, feliciter subinde sanat. Alio etiam modo, nempe ossium extrema expolendo, Ancylosin pro tempore prævenire Naturam, antea monui (w).

§. XVIII.

Ipsa denique Ancylosis aliorum aliquando morborum existit remedium. Ubi v. g. ligamenta, vel muscoli debilitate laborant, Natura illud vitium, enata Ancylosi, sanat; quod post distractiones, luxationes, &c. fieri conducit. Similiter, ubi ossa luxata novum jam sibi formarunt acetabulum, in quo per ligamenta non retinentur, ut tamen musculis obediant, Natura illius acetabuli marginem (quod ex memoratis antea speciminibus patet,) protrudit, intra quem conclusa quadantenus moveri possunt ossa, absque eo, ut novae luxationis metus sit. Ita et, ubi epiphyfes a corpore suorum ossium separatae cum suo concreverint acetabulo, & cum ossis corpore articulum importunum formaverint, proderit utique, si denuo cum eodem corpore coalescant. Observatum etiam est, a fracturis, ob tæcochymiam aliudve vitium non coalitis, inter fragmenta no-

(w) Vid. §. X. N. 11. 1º. pag. 14.

vum quasi articulum fuisse formatum: quod docuit J. SALTZMAN-
NUS (x). Similem a fractura ossium cubiti superstitem descripsit,
& icône illustravit doct. SILVESTER (y), quod specimen as-
servavit DU VERNEY (z). Quo et referre licet, quod possi-
deo, os innominatum, ubi ad os pubis talis novus conspicitur quasi
articulus, & partes duae separatae glaberrimae ginglymi in modum
antea nexae videntur, sed jam destructa cartilagine intermedia tan-
tillum distant. Ubi jam hoc fit, Natura enata Ancylosi hoc vi-
tium penitus extirpare valebit.

De Symptomatibus haec dicta suffecerint: reliqua, siqua sint,
facile ex dictis intelligentur.

C A P U T I I I.

DE ANCYLOSEOS DIAGNOSI ET PROGNOSI.

§. XIX.

U t rite institutur morbi curatio, prius per sua signa cognosci
debet. Videamus itaque, quatenus dicti saepius mali sit Diagnosi.

§. XX.

(x) Vid. *Differt. de Articulationibus analogis, quae fracturis ossium superveniunt*, Argent. 1718. Conf. PLATNERUS l. c. §. 1225.

(y) Conf. *Act. Erud. Lips. Ann.* 1685. pag. 513. seqq. & *Tab. XIII. Fig. 4.*

(z) Conf. *Traité des Malad. des Os*, Tom. I. pag. 328. Ed. Belg. pag. 280.

§. XX.

Ancyloseos Causae variae ex antegressis facillime patent, tum et ex symptomatum concursu dignoscuntur. Praecipua modo, ad *Diagnosin Causarum* spectantia, brevitatis gratia, verbo attingam.

A *Distractione* aut *contorsione* natam esse obrigescentiam, vulnera, haemorrhagiae, membri elongatio, mutatus situs, tumores, articuli debilitas & inertia, fractura, luxatio aliaque denotant.

Vim comprimentem in causa fuisse, e fractura, luxatione, exostosi, obstructione, inflammatione, contusione, paralyfi, aneurysmatibus & varicibus, imprimis dignoscimus.

Vim urentem, rodentem, scindentem fomitem mali esse, aneurysmata & varices, haemorrhagiae, vulnera, ulcera, inflammatio ejusque sequelae & caries, imprimis docent.

A *smegmatis defectu* oriundam Ancylosin attritus, strepitus articuli ad motum, dolor, artus brevitates discernunt: ab *abundantia ejusdem* natam tumor, initio mollis, durior deinde, membri elongatio, fluctuatio in articulo, luxatio; ab *acrimonia* smegmatis productam ulcera, ligamentorum muscutorumque motus convulsivi, eorumdemque, nec non cartilaginum, erosio, corruptio, ossium caries, atrophia aliaque cacochymiae in corpore signa, evincunt.

Quae ab *articulorum hydrope & synovia nimium serosa* producitur, ex tumore ad articulum molli, cedente, luxatione, membri elongatione, & fluctuatione majore, satis dignoscitur.

Quae a *rhachitide*, a *paedarthrocace* nata est, ex praesentis acrimoniae indiciis, temperie, aetate juniore, ossium tumore & incurvatione, ulceribus & cachexia, imprimis cognoscitur.

Reliqua ex praegressis, & propriis signis diagnosticis, & collatis iis, quae de symptomatibus protuli, magis minusve patefcunt.

§. XXI.

Diagnos ipsius Morbi per se, & ex data antea (a) definitione, patet: qua propter de hac vel minimum monere superfedeo; nisi id unicum, quod *vera Ancylosis* a *spuria* non facile distinguatur, nisi forte praegressae causae, v. g. exostosis, vel fractura in articulo, vel ei proxima, mali pertinacia, aliaque Diagnosin reddant certiore.

§. XXII.

Jam de Cura agendum foret. Prius tamen perpendere juvabit, quae Ancylosis sanabilis sit, quae vero sanari neget, quod docebit *Prognosis*.

§. XXIII.

Veram Ancylosin plane curari non posse, a priori plerumque liquet, siquidem concreta ossa emollire & semovere qui valeret, magnus

(a) In *Diff. de Ancylosi*, §. XIV. pag. 14.

gnus in praxi Medica foret Apollo. Hoc qui tentaret, Sisyphi saxum volveret. De hoc etenim malo valet illud Poëtae (b) effatum:

Principiis obsta: sero medicina paratur,

Quum mala per longas invaluerunt moras.

§. XXIV.

Ancylosis autem spuria non raro sanari potest, & sane aliquantulum protracta sanata aliquando fuit, ut infra patebit.

Quae a *rerum non naturalium* nascitur *vitio*, saepe sanari se patitur; saepe negat, pessima imprimis, quae a diuturno spirituosorum abusu, quibus homo ante senium senescit, oritur.

Quae a *distractione* & *contorsione* oritur, non male ominatur, nisi molliores partes tonum adeo amiserint, ut restitui plane nequeant, symptomata appareant vehementia, & axungiae accumulatio aliudve vitium accedat.

A *compressione* oriunda, nisi symptomata vehementia, vel insolita, tumor, inflammatio, dolorque fuerint majores, facile tollitur.

Pessime praesagit, quae a *vi urente, rodente, scindente*, enascitur: siquidem, corruptis musculis, ligamentis, cartilaginibus, ossibus, aliisque, rara medela; licet tamen pro varia causae intensitate & vario agendi modo differat Prognosis; & imprimis male ominentur vis rodens & urens.

Quae

(b) OVIDII de Remed. amoris, vs. 91. seq.

Quae a *Senio* nascitur, haud facile, ob solidorum rigiditatem & torporem, fluidorumque lentorem, sanatur.

Quae a *defectu linimenti Haversiani* enata est, Ancylosis, nisi defectus immedicabili vitio debeatur, melius praesagit, quam quae ab ejus *accumulatione, stagnatione* inprimis, oritur: quoniam hoc in casu *acrimonia* non raro accedit, qua vel totus articulus afficitur, corroditur, corrumpitur; similia patiuntur partes vicinae, dolores, convulsiones, ulcera, caries aliaque nascuntur, & acre resorptum universalem inducit corpori cacochymiam & atrophiam.

Ubi vero *nimia feri pars*, aut *nimum muci*, aut *nimiae partes salino-glutinosa*, aut *oleum deficiens* peccant, si recens est malum, non male adeo ominatur; pejus, ubi inveteratum est.

Quae nascitur, ubi *linimentum cum alio succo misceatur*, facile non curatur Ancylosis; inprimis, si succus ille acer fuerit.

Quae ab *heterogeneis in articulo contentis* nascitur, nisi haec cum eo concreverint, satis facile tolli potest.

A tela, cartilagine leviter neſcente, producta facile vi externa sanatur.

A tumore glandularum Cowperianarum natam Ancylosin tollere difficile, si non *ἀδύνατον* pro varia autem tumoris natura Prognosis variat.

Nec magnam praebent sanationis spem, quae ab *errore nutrimenti & unius lateris exsuperantia* enatae sunt, Ancylofes. Nullam dant, quae *labi hereditariae*, vel *morbo congenito* debentur.

Vitia partu acquisita ubi Ancylosin crearunt, aliquando sanationem admittit; quod pro varia eorum natura determinare Chirurgus debet.

Quam

Quam *musculorum ligamentorumve accurtatio* produxit, Ancylo-
 losis sanationem non facile admittit; minus tamen illa, quae *eo-
 rundem longitudini* debetur.

Quae *musculorum vel ligamentorum spasmus*, aut *paralyfin*, pro
 caussa habet, ubi suo tempore advocatur Chirurgus, & ferocia ab-
 sunt symptomata, tolli facile praesens Ancylosis, non autem sem-
 per malum radicitus sanari valet.

Quae a *ligamentorum debilitate* exorta est articuli obrigescentia
 spuria, nisi fomes mali extirpari nequeat, & graviora accedant
 symptomata, facile sanatur.

Minus bene ominatur, quae a *ligamentorum rigiditate*; pessime,
 quae ab incipiente *chondrogenia*, vel *osteogenia* ortum ducit: quo-
 niam dura emollire, cartilagini, vel ossi, flexibilitatem conciliare,
 non parvus sane labor.

Ligamentorum autem *tumor* quo validior, & magis inveteratus,
 eo periculosior: aliquando tamen ab eo enata Ancylosis sanari valet.

Quam *musculorum ligamentorumve disruptio* produxit, Ancylo-
 sis aliquando, ubi symptomata mala absunt, & vulnus recens est,
 haud ita mali est praesagii.

Ubi ex *obstructione*, vel *inflammatione*, enata est Ancylosis
 spuria, si recentes adhuc illae sint, nec nimis vehementes, sana-
 tionis spes superest. Sin vero inveteratae & male fuerint tracta-
 tae, raro sanabitur.

Ubi vehemens *suppuratio*, *ulcera*, *scirrhus*, aut *cancer*, *gangrae-
 na*, *sinus*, vel *fistulae* eam prodixerint; difficilis, non tamen fru-

stranea semper, erit curatio: praesertim, si haec mala non inveterata sint: ubi vero *spbacelus* jam adest, nulla erit.

Quae *vulneri* debetur, quo majus vulnus, quo malignius fuerit, eo difficilius inde producta sanatur Ancylosis, non tamen in genere omnis sanationis spes abest. Nullam autem, aut raram saltem, sanationem admittunt, quae a vulneribus sclopetariis, vel et venenatis, ortae sunt, Ancylofes.

Quae a *contusione* oritur, si haec simplex, si recens est, nec vehemens, quaedam affulget sanationis spes. Ubi autem composita, ubi inveterata aut vehementioribus stipata est symptomatibus, spes, si non penitus, attamen praecipue in fumum evanuit.

Male ominari eam, quae ab *ichore*, *meliceria*, vel *hydraribronata* est, ex dictis, & ob acrimoniam & dira symptomata non raro comitantia, quis dubitet?

Quam *arthritidis* induxit, articuli immobilitas, tolli quidem saepissime, raro autem radicitus extirpari, potest.

Mali ominis est, quae a *scorbuto*; pessimi, quae a *lue Venerea* inducitur; ob insignem, quae illos morbos comitatur, humorum acrimoniam, tam solida, quam fluida, inficientem.

Quae ab *atrophia* oritur, in initio atrophiae curam admittit, provectione eadem ob humorum acrimoniam, solidorumque corruptionem, negat.

Quae a *rhachitide* oritur, ob infausa symptomata, cacoehymiam, & ossa nondum evoluta, facile invicem concrefcentia, mali praesagii est. Ab altera autem parte aetas junior multum ad sanationem juvat.

Quae

Quae a recenti admodum *gibbositate* enascitur, non adeo male ominatur Ancylosis; licet plerumque sit periculosa: pejus inveterata. Mala est *cyphosis*, pejus *scoliosis*, pessima *lordosis*: quae facile ex dictis patent.

Ab *exostosi* enata, quo haec articulo vicinior, quo magis inveterata, quo durior fuerit, quo vehementioribus stipetur symptomatibus, eo pejus: sanari rarissime valet.

Quae a *tumore fungoso*, aut *claudicatione*, enascitur, raro, si unquam, sanatur Ancylosis.

Quae a *carie*, a *spina ventosa*, ortum habet, ob axungiae acrimoniam, totius corporis cachexiam, & symptomata diriora comitantia, pessime ominatur.

Quae ex *luxatione non reducta* enata est Ancylosis, ni jam inveterata, & multis, iisque vehementioribus, fuerit stipata symptomatibus, & a causa insanabili nata sit, facile sanatur. Ubi vero *luxatio incompleta* simul & *non reducta* fuerit, male ominatur (c).

Remanens a *male reducta luxatione* Ancylosis pessime praefagit.

Quae a *reducta bene luxatione* originem trahit, pro variis accidentibus vario ominatur modo. Mali ominis est, si contusioni, distractioni validiori; pessimi, si ligamentorum dilacerationi plenariae debeatur; varii pro vario mali gradu. Ut plurimum satis boni est, si inflammatio, a tentaminibus ad reducendam luxationem institutis, Ancylosin produxerit.

Quae

(c) Vid. EVERS, in RICHTER'S *Heelk. Boekzaal*, l. c. pag. 193. seqq.

Quae a *fractura* oritur, quo haec simplicior, quo ab articulo remotior, quo melius reducta, quo minus perfectus callus, quo pauciora, quo mitiora fuerint symptomata, eo major spes. Ubi contraria adsunt, male ominatur.

Quae a caeteris causis dictis producitur, Ancylosis nunc sanari potest, nunc vero minus. Id in genere tenendum, quo magis inveteratum malum, quo pluribus, quo vehementioribus stipatum fuerit symptomatibus, eo pejus, eo funestius.

C A P U T I V.

DE ANCYLOSEOS CURA.

§. XXV.

Quaenam Ancyloseos species sanationem, quaenam minus admittant, per Prognosin edocti, jam in remedia, Ancylosin sanantia vel levantia, inquiramus.

§. XXVI.

Tres generatim perficiendae ad Ancyloses Curationem Chirurgo incumbunt indicationes. Debet enim 1°. mali fomitem, si possit, tollere; 2°. ipsam praeternaturalem rigiditatem auferre; 3°. symptomata depellere, saltem mitigare,

§. XXVII.

§. XXVII.

Has tres indicationes in vera Ancylofi exsequi non licet. In ea enim morbi sanationem inchoare, ut egregie monuit W. H. MULLERUS (d), est cum Danaïdibus dolia replere. Nec quempiam unquam ejus sanationem cum successu aggressum fuisse, uspiam memoratur. Solus VERDUC, Chirurgus Parisiensis, hanc se sanasse, scripsit: credendum autem, (quod ibidem monet MULLERUS,) eam non veram fuisse Ancylofin, sed potius contracturam & rigiditatem tendinum, & muscutorum, pro sua causa habuisse, adeoque spuriam fuisse. Vel, an existimabimus, ossa Ancylofi confluentia dein ferro diffringi posse? Quale quid a rustico Medico, dicam an? temerario Medicaastro & Artis dedecore, sanationem a se procurandam jactante, aliquando tentatum fuisse, studiorum in Academia focius mihi retulit; sed eo cum successu, ut aeger, variis discruciatibus torminibus, ad plures properaverit.

Dum autem ad Curationem morbi cura palliativa etiam referri potest, haec nonnunquam in stitui debet. Quomodo vero huic satisfiat, ex Ancyloseos spuriae palliativa, satis ni fallor, fiet manifestum.

§. XXVIII.

(d) In *Dissert. de Ancylofi*, pag. 13. Conf. HALLERI *Dissert. Chir.* Vol. IV. pag. 547.

§. XXVIII.

De Ancyloſi ergo ſpuria videamus, & de quaque ſpecie ſingulatim agamus. Facile autem, ad ſanandam Ancyloſin, ut vult PAULUS AEGINETA (e), non ſemper emollientia & laxantia requiri, ſed ſubinde plane oppoſita convenire remedia, e Cura ſpeciali, ad quam propero, patebit.

Quae a *vi diſtrahente* originem traxit, Ancyloſis, ſublata cauſſa, remediis corroborantibus, (v. g. friſtionibus, ſive ſiccis, vel ſola manu factis, vel linteis calidis, vel cum ſuccini, maſtiches, olibani, &c. fumo, pannis excepto; ſive humidis, cum ſpiritu vini camphorato, ſpiritu matricali ſimilibusque, factis; aut balneis frigidis,) inſtituenda eſt ſanatio, & membrum ſenſim magis magisque, ubi dolor minor eſt, ſed lente, eſt flectendum & movendum. Notandum autem, ubi hoc in capite de motu loquor, non perinde eſſe, qualis motus inſtituatur. Ginglymus enim nullum motum, niſi extenſorium & flexorium, enarthroſis autem & arthrodia etiam rotatorium admittunt (f). Motus utique articulo debet eſſe conſentaneus.

Ubi a *vi comprimente, contorquente, urente, rodente, ſcindente*, enata eſt obrigeſcentia, hæc tollenda ſunt; dolor mitigandus, vel tollendus per anodyna & emollientia mucilaginofa: dum inflammationi per largam venae ſectionem, reliquiſque ſymptomatibus pro
ſua

(e) Vid. Lib. IV. Cap. 55.

(f) Vid. Differt. mea de Ancyloſi, §. IV. pag. 5. ſeq.

sua indole occurrit Chirurgus. Regimen porro strictius, diaeta euechyma, eupepta, attenuans, aer moderate calidus, medicamenta resolventia, motusque lentus, prudenter institutus, aliquoties, bis terve de die, repetitus, multum conducunt.

Sin autem a *smegmatis articularis defectu* obriguerit articulus, regimen strictius, diluens, diaeta euechyma, eupepta, plurimum conducunt. Nec thermae & stillicidia, de quibus mox plura, adhibuisse poenitebit. Immo vero unguento nervino & vapore aquae calidae dictam aegram sanavit J. VAN WYCK (g). Varia autem pro varia defectus causa pergendum esse ratione, intelligunt omnes.

Ubi autem ab *ejusdem accumulatione*, vel *inspissatione* enascitur, frigidae affusionem plurimum proficere, censuit HIPPOCRATES (h): quod an multum profit, merito dubitat SWIETENIUS (i), ex eo forte prodesse, censens, quod illa frigida partes contrahat, sicque humorem repellat. Ubi vero malum altiores egit radices, parum emolumenti inde expectandum videtur. Profunt autem hoc in casu multum venae sectiones, imprimis si dolor magnus est, jusscula & decocta aperientia, diluentia, strictum vitae regimen, cataplasmata emollientia, resolventia, & discutientia: v. g. cataplasma ex fuligine, cum furfuribus & urina, paratum, quale in arthriticis tumoribus & hinc nata Ancylosi laudat DU VER,

NEI

(g) Vid. REIMARUS, l. c.

(h) Vid. *Aphor. Sect. V. Aphor. 25.*

(i) Vid. *Comment. in BOERH. Aphor. 556. pag. 950. seq.*

NEY (*k*), &c. Similia valebunt emplastra; v. g. Oxycroceum, de Galbano crocato, de Ammoniaco; cui adjiciantur diaphoreticum Mynsichti, & oleum tartari foetidum, oleum lumbricorum, petroleum, spiritus cornu cervi, & similia penetrantia remedia & res solventia: nec non epithemata ex muria, vel falsugine, qua haleces conditae sunt, & cum qua herba Sabinae, Rutae, &c. coquantur, addito aceto, vitriolo & alumine (*l*). Emplastrum Tachenii, & linimentum ex spiritu vini, sapone, sale Ammoniaco & Camphora, laudat DU VERNEY (*m*). Quae omnia, quo major est durities, eo magis requiruntur. Conveniunt & frictiones per lintea calida, balnea, thermae, inprimis Aquisgranenses et Rehburgenses, limosae Sanct-Amandenses, nec non Burboniae & Baregianae, quas maxime laudat PETIT (*n*): quarum aquae pro potu assumantur, vel in quas aegri desident, vel ex quibus etiam in membrum morbosum dirigitur ex alto stillicidium, quod Galli *La Douche* (*o*) dicunt. Possunt quoque naturalibus balnea artificialia & stillicidia substitui, quae ex similis naturae ingredientibus componi debent; quod cum successu fecit LEDRAN (*p*), Prodest etiam solutio salis Ammoniaci, cum aqua calcis mixta & in membrum ex alto demissa, quo stillicidio feliciter usus fuit PETIT (*q*).

Salem

(*k*) Vid. *l. c.* Tom. II. pag. 400. Ed. Belg. pag. 339.

(*l*) Vid. PLATNERI *Inst. Chirurg. Rat.* §. 1217.

(*m*) *l. c.* pag. 399, 400. Ed. Belg. pag. 338, seq.

(*n*) Vid. *l. c.* Tom. I. pag. 320 seq.

(*o*) Quod vocabulum ab Italis translatus videtur, quibus *La Doccia* idem significat. Vid. PLATNERUS, *Op.* Tom. II. pag. 224. qui et alia nomina recensuit.

(*p*) Vid. *Observations de Chirurgie*, Tom. II. obs. 93, 94.

(*q*) Vid. *l. c.* pag. 328, 329.

Salem etiam Ammoniacum aqua dilutum pro stillicidio adhibere utile est; quod remedium egregio cum successu contra ligamentorum debilitatem in usum vocavit PLATNERUS (r) in juvene, qui, quum se in palæstra saliendō exerceret, vim intulerat juncturae, quae inter femur atque tibiam est, quaeque patella tegitur, (per quam periphrafin absque dubio ligamenta, quae cruciata dicuntur, designat:) adeo ut brevi post nec tibiae inniti, nec, tardioribus etiam passibus, solus incedere posset. Frustra datis per aliquot hebdomadas antiphlogisticis, consultus tandem PLATNERUS, nequicquam adhibita fascia, & fomentis discutientibus, ad stillicidium, a multis antea laudibus elatum, explorandum devenit, atque sale Ammoniaco aqua diluto, ex alto depluente, membrum irrigavit, jussitque, ut post irrigationem validior adhiberetur fricatio, membrumque pertractaretur, eo cum successu, ut post paucos dies nullo baculo fultum egredientem viderit aegrum (s). Egregiam etiam juvenis Ancylosi spuria a spasmō, sed pro vera habita, ad genu laborantis, dolorifica admodum, mox amputationem subituri, a se autem ope thermarum & stillicidiorum, ex oleo lumbricorum & hyperici aa pt., (quae & hic conveniunt,) sanati, historiam retulit MALOET (t). Talia stillicidia commode

(r) Vid. *Oper. Tom. II. pag. 229, 230.*

(s) Haec stillicidia aliquando inusitata fuisse, cum, quod eorum utilitas non perspiceretur; tum, quod parandi modus ignoraretur, unde frustraneum saepe, aut nullum darent effectum, vid. *Comm. Litt. Norimb. A. 1732. Hebd. 25. pag. 199.*

(t) Vid. *Memoires de l'Acad. R. des Scient. A. 1728. pag. 283. seqq. & Comm. Litt. Norimb. A. 1732. Hebd. 53. pag. 422. Conf. Prix de l'Acad. R. de Chir. Vol. II. pag. 81.*

ex aqua calida, vel solutione salis Ammoniaci, &c. per longum tubum ad articulum rigidum determinatis, fieri poterunt. Non juvantibus satis stillicidiis, dolore multum imminuto, demum fomenta ex vino aromatico saepius iterata commendat PETIT (u). Praeter laudata remedia commendatur et aliud, ut nempe vesiculis calida plenis laborans articulus per aliquod tempus tegatur; quo fit, ut totum corpus, & praesertim affecta pars leniter insudet, & qui intus confluerit, humor discutatur: quod remedium post adhibita stillicidia egregio cum successu adhibuit LEDRAN (v). Commendatur quoque a DU VERNEY (w), ut obrigescens pars in vivi, vel recens mactati animalis, abdomen vel tracheam immittatur, & dein linteo, spiritu vini calido, &c. imbuto, tegatur; vel ut cute calida detracta recens mactati animalis involvatur, vel sanguini recenter misso immittatur, sicque per naturalem talis animalis vaporem, qui balnei quasi vices sustineat, foveatur. Verum quidem est, rarius prima & unica vice juvare hoc remedium, repetitis tamen multum id prodesse posse, vi solvente, & emolliente, crediderim. Ubi vero valida adeo est ea accumulatio, ut his obedire prorsus neget, acu cannulata, vel lanceola pertundenda est capsula articularis, & prudenter manu versus aperturam comprimenda est, ut exeat illa synovia: cavendum autem, ne hac pertusione reliqua laedantur ligamenta interiora & aponeuroses. Fi-

nita hac operatione, haud pariter inane est per plagam immittere liquorem quemdam balsamicum, aliumve, indoli causae morbosae hujus mali accommodatum, calidum: v. g. decoctum, vel infusum agrimoniae, scordii, aut similium, vel aqua vulneraria prudentur injiciatur, ut diluatur linimentum & discutiatur. Hoc facto, quando sic omne expulsum est smegma, plumaceola, balsamo leniente, e. g. Arcaei, aut oleo quodam blando imbuta, articuli cavum oblinatur, & tegatur emplastro defensivo aut glutinante. Motus etiam prudenter tentandus est. Ubi *purulentum* est *smegma*, vel *crassius*, ita ut per foramen cannula factum exire nequeat, duae magnae ad latus interiorum ligamentorum faciendae sunt incisiones, vulnusque eodem tractandum modo. Cavendum autem, ne, sanato vulnere, rigescant nimis, aut ita flaccescant ligamenta, ut inde luxatio sequatur. Cavendum pariter, ne ossa diutius aëri exposita exfoliationem subeant; quo in casu injectiones ex oleo ligni Guajaci, cicurato sp. vini Camphorati q. f., vel ex pulv. Myrrhae, Euphorbii & Aloës, vino albo incoctis, laudat DU VERNEY (x). Ubi *axungia* nimis *serosa* est, aliove miscetur succo, eodem tractanda modo est. De hoc autem infra, ubi de hydrarthro agam, plura.

Ubi *acrimoniam* contraxit, involventia & diluentia non nocent; sed forsan non proderunt magis, quam alia acrimoniae opposita remedia.

Ubi *corpora heterogenea* in articulo delitescunt Ancylosi produ-

cent

(x) Vid. l. c. pag. 397. Ed. Belg. pag. 336. seq.

cendae suam contulerunt symbolum, emollientia, discutientia aliaque dicta remedia externa adhibenda sunt; quibus nil proficientibus ad sectionem deveniendum est, qua feliciter aliquando talia corpora tolluntur. Facta sectione, dicto antea modo pergendum. De corpore cartilagineo, magnitudine majoris digiti articulum aequante, vestigia ossis exhibente, per sectionem e genu sublato, legi meretur PECHLINUS (y).

In *ligamentorum muscylorumque accurtatione*, nec non *constrictione*, ad Ancylofin contribuentibus, multum emollientia, resolventia, thermac, stillicidia (z), & antispasmodica interne assumpta: in *elongatione* multum adstringentia, roborantia, fomenta, cataplasmata, fasciae, & balnea frigida profutura videntur.

Ubi a *ligamentorum muscylorumve debilitate* producta est Ancylosis, articulum fascia paullo adstrictiori, cochleae in modum circumacta, deligare plurimum conducit; quod remedium saepe illas partes contrahit firmatque. Ubi haec deligatio scopo non satisfacit, ad thermas, & stillicidia deveniendum est (a). Addantur fomenta, unguenta roborantia, v. g. unguentum Martiatum, nervinum. &c. frictiones, & articuli exercitatio.

Enatam a *ligamentorum rigiditate*, & *duritie*, Ancylofin epithemata diluentia, cataplasmata emollientia & resolventia, medicamenta anodyna, frictiones, stillicidia, imprimis ex sale Ammoniac, balnea, thermac, fomenta tepida, non tamen plane intermisso prudenti motu, saepe mitigant, subinde tollunt.

Quam

(y) Vid. *Obs. Phys. Med. Lib. II. Obs. 88. pag. 306. seq.*

(z) Vid. *Memoires de l'Acad. R. des scienc. l. c.*

(a) Conf. PLATNERUS l. c.

Quam *eorundem tumor* induxit, rigiditas emollientia, resolventia, thermas, stillicidia, caustica, ferrum, aliaque tumori destruendo apta, varia pro varia tumoris indole, poscit remedia. Utinam nobis fungi ligamentorum curam, experientia firmatam, ut promissit (b), tradidisset doct. REIMARUS!

Ubi *disrupta* fuerunt ligamenta, emplastrum ex gummi Ammoniacum cum successu adhibuit O. J. EVERS (c). Quapropter et, ubi vulnus artificiale ad evacuandum sinegma fuit inflictum, tale emplastrum conducere, crediderim.

Quando a *vulneribus* producitur rigor; ut sanetur, aliena omnia sunt eximenda, & eo dein, quo in aliis vulneribus Chirurghi solent, modo pergendum.

Ichori, meliceriae, hydropi articulorum ea, qua synoviam evacuandam, tollendam dixi, methodo est occurrendum, quibus et modicus accedat hydragogorum usus, aliaque, quae cacochymiam tollere valent.

Quae suum *rheumatismo* ortum debet, Ancylosis an, irritis omnibus aliis remediis, emphysemate, in illo morbo laudato, per inflictum integumentis vulnus, sanari potest? (d). Hujus utilitatem nondum perspicio. Videndum, quid doceat usus; dum, experientia in Europa comprobatum haecenus fuisse, nondum novi. Equidem, ni indubitatis & frequentibus confirmetur effectibus, nunquam arriperem: certe alia absque

vul-

(b) Vid. *Dissert.* pag. 52.

(c) Vid. RICHTER'S *Heelk. Boekzaal*. VI. deel. 1 stuk. pag. 103. *seqq.*

(d) Vid. quae, de Emphysematis in rheumatismo usu, habet D. H. GALLANDAT, in *Verhand. der Holl. Maatsch.* VI. Deel. 2 stuk. pag. 676. *seqq.*

vulnere adhibenda praeferrem; veluti memoratum jam superius emplastrum ex gummi Ammoniaco, cui magis ob vim resolventem egregiam, uti et frictionibus, thermis, stillicidiis, &c. fido.

In Ancylofi ab *arthritide* nata, praeter nota antarthritica & memorata varia emollientia & resolventia, nonnulla alia laudat DU VERNEY (e); radicitus autem raro sanari, non est quod moneam.

Quae tumoribus *scrophulosis*, *scorbuto*, *lui Venereae*, aliisque consimilibus malis debetur, debellato fomite, si thermis & stillicidiis non obediat, membri amputationem exigit (f).

Ubi *exostosi* suos debet natales, hanc tollere aliquando conducit. Quem in finem cauterium aliquando multum valet: vel tumor osseus styli perforatorii ope, coronae trepani adaptati, plurimis pertundatur foraminibus, non valde a se mutuo distantibus, & interstitia forcipis, vel, ne fissura oriatur (g), potius cunei, malleo plumbeo adacti, ope, destruantur, tuncque, ad subitanam obtinendam exfoliationem, solutio Mercurii in aqua forti, aut similia, adhibeantur (h). Quae dicta instrumenta descripsit delineavitque GARENGEOT (i). Si vero exostosis ab intemperie quadam, seu vitio interno, nata est; haec suo prius modo tractanda, antequam ipsam exostosin tollere tentet Chirurgus.

Si

(e) l. c. pag. 398. seqq. Ed. Belg. 338. seq.

(f) Vid. *Prix de l'Acad. de Chirurg. Tom. III. pag. 323.*

(g) Vid. SWIETENII *Comment. in Aph. BOERH. §. 465. Tom. I. pag. 306. seq.*

(h) Vid. PETIT *Traité des Maladies des Os, Tom. II. pag. 393. seq.*

(i) Vid. *Verhand. over de Instrum. der Chirurgie, II. Deel. pag. 64. seqq. & 151—154. cum adjectis tabulis.*

Si a quacunque *offium corruptione*, aut *carie* enatam Practicus videt Ancylofin: eam prius per remedia humores corrigentia, amara, Artemisiam, Abrotanum, Absynthium, aggrediatur, & ubi caries adest, exfoliationem tentet per siccos pulveres insperfos, v. g. ex olibano, thure, mastiche, myrrha, iisdemve vino albo incoctis, aliisve antea dictis, vel et per liquorem BELLOSTII, ex Mercurio, spiritu nitri soluto, & aqua plantaginis diluto, factum. Iisdem hisce, nec non essentia succini & myrrhae, lapide infernali, aqua phagedaenica, aliisque, quae tradit HEISTERUS (k), fungos offium tollat. Aut actuale cauterium, vel raspatorium (l), ad tollendam partem corruptam, novamque vi emergentium vasorum retexendam partem osseam periosteumque, in tempore adhibeat Chirurgus, oportet. Cavendum autem, ne nova substantia ossea articuli mantículas, vel reliqua ligamenta obducatur; cui imprimis frequenti, sed leni, motu prospicimus. Irritis omnibus, unicum in amputatione solatium est. In ultimis ultima tentanda. Notandum tamen, in dictis casibus Naturae vires per corticem Peruvianum, rubrum imprimis, vulgari longe certiore & efficaciore, sustentandas esse.

Ubi a *luxatione non reducta* enatam videmus Ancylen, larga venae sectio, regimen antiphlogisticum, diluentia, etiam si absit inflammatio, nec non remedia topica, quibus dolori, inflammationi,

(k) In *Inst. Chirurg.* Tom. I. Lib. 5. Cap. 4. § 8. pag. 417. seq. § 429. Ed. Belg.

(l) Conf. GARENGEOT l. c. pag. 62. seqq. § 148 — 151. cum additis iconibus & Tabula ad pag. 67. adjecta.

& tumori eamus obviam, indicantur: quibus adhibitis, motus inprimis frequenter, sed prudenter, sensim sensimque tentandus est. Neque reductio negligenda est: quae tamen semper non ita facile fit; quo in casu stillicidiis, balneis, thermisque utendum, quas expertus laudat PETIT (m).

Quoties *male reductae luxationi* hoc malum supervenit, corrigenda reductio, & Ancylosis eodem, quo in praecedenti casu dictum, tractanda modo. Rarissime autem hoc vitium corrigi se patitur; saepe etiam correctionem tentare non licet, & nil saepe, nisi sola cura palliativa, superest.

Si *bene reductae Ancylosis* supervenit *luxationi*, saepe mederi valemus larga venae sectione, regimine stricto, medicamentis anodynis, diluentibus, resolventibus, aut et roborantibus, motuque prudenter instituto.

Ubi luxationem manticulae fractura comitatur, emplastrum ex gummi Ammoniaco in aceto soluto commendat O. J. EVERS (n), ut supra monui.

Quando autem valida luxationem comitatur inflammatio, hanc in genere prius tollere conducit, quam luxationis curam aggredi: quia graviora ab illa, quam ex hac ipsa, sunt pertimescenda mala. Exasperata enim a reducendi tentaminibus inflammatione, totius affectae partis mors; a luxatione, praeter motum impeditum, alia mala symptomata non adeo metuenda sunt.

Ubi

(m) l. c. Tom. I. pag. 324. seqq.

(n) Vid. RICHTER l. c.

Ubi vero luxationem recens fractura prope articulum comitatur, haec prius reponenda est; quia eo in casu os satis extendi nequit (o). Dum interim, ut articulo inductae rigiditati eamus obviam, eam, quantum valemus, aquosis calidis & oleosis applicatis epithematis, moderamur, ut, curata demum fractura, reducatur luxatio. Sero autem saepe in his sapimus Phryges, & rarissime utrumque vitium, absque remanente Ancylosi vera, penitus sanatur.

Ubi *fracturae* suum ortum debet Ancylosis, articulus sensim magis magisque, sed lente movendus est, & eo quidem tempore, quo dolor remittit; qua re impeditur, quo minus callus inter ossa effundatur, vel iisdem circumfundatur, aut jam effundi incipiens Ancylosin veram producat. Solo hoc motu Ancylosin spuriam a fracta rotula sanavit, veramque antevertit PETIT (p). Fracto autem primum osse, praecavetur Ancylosis, vel sanatur, ponendo membrum in tali situ, ut materies callosa ab articulo deducatur; inter fracturae locum & articulum splenia, fasciis leniter pressa, ponendo, quo calli effusio intra, vel circa articulum impeditur. Calli autem abundantiam, quae in junioribus facillime fit, praecavere vix melius possumus, quam victu parcissimo, & vix majorem, quam ad sustentandam vitam requiritur, copiam concedendo: deinde articulum prudenter movendo, quoties tollitur apparatus.

Ubi autem callus in articulo, vel circa eundem effusus, & recens
est;

(o) Vid. PLATNERI *Inst. Chir. Rat.* §. 1119.

(p) Vid. *l. c.* Tom. I. pag. 321. seq.

est; tentato saepius leni articuli motu, applicatisque medicamentis emollientibus, discutientibus, resolventibusque, non raro Ancylofis praecaveri, vel et sanari potest. Semper tamen quid impedi-
menti restat, nec raro claudicatio tristem mali praeber *ἀναμνησιν*.

In reliquis, quae sanari possunt, Ancyloseos speciebus, omnibus causis suo occurritur modo: id est, uno verbo, *contraria*, ut dixit HIPPOCRATES (*q*), *curantur contrariis*; quae omnia recensere vetat, quam mihi proposui, brevitatis. Notandum autem, quod in omni Ancyloseos cura motus accedere debeat.

Duo adhuc contra Ancylofin in genere laudata remedia memoranda supersunt, 1°. Glandes contra Ancylofin commendavit clar. Fr. J. G. SCHROEDERUS (*r*), iisque resolventem, roborantem & penetrantem vim attribuit. Certe fieri potest, quod etiam verosimile, ut glandes ob vim roborantem non plane nullius sint usus: ab altera autem parte, vi potius adstringente, quam resolvente, tum et, ob nimiam glutinis copiam, multum nocere posse glandium usum, vix dubito 2°. Communicavit mecum amicus Medicus observationem, sibi, ut testatur, a peritissimo Practico traditam; qua aëris fixi tam insignis apparuerit efficacia, ut artuum rigiditatem cum immobilitate junctam, nequicquam aliis adhibitis remediis, sanaverit plenarie. Forsan autem hoc remedium non in Ancylofi plenaria, sed in mino-

re

(*q*) *Señ. II. Aph. 22.*

(*r*) *In Epistola ad clar. BALDINGERUM. Vid. Comm. de reb. &c. vol. XX. part. 4. pag. 636. seq.*

re rigiditatis gradu adhibitum est: saltem tantam ejus vim nondum perspicio.

§. XXIX.

In iis autem, quae sanari negant, Ancyloseos speciebus, nil, nisi palliativa cura, superest; quae noxas ab Ancylosi oriundas praecaveat, eamque aegro tolerabiliorem reddat. Hanc peragunt anodyna, antispasmodica, venae sectiones largae, laxantia, emollientia, & resolventia, aliaque pro re nata, regimen strictius, diaeta euechyma, eupepta, ex lacte, maxime ejus sero, lacte ebutyrato, aqua, ptisana, jusculis tenuioribus, carne pulli, vitulina, hordeo, milio, oryza, rad. scorfonerae, lactuca, pane biscocto, fructibus horaeis, cerevisia tenui. Cavendum a causticis. In genere medicamenta diluentia, emollientia, resolventia, antiphlogistica, antispasmodica conveniunt.

Notandum autem, quod, ubi ferri valet malum, saepe spectatorem agere oporteat Medicum. Ubi v. g. a scirrho, vel exostosi benigniore, &c. producta fuerit Ancylosis, ne medicamentis non tantum non sanetur, verum exacerbetur morbus, immo ipsa mors sequatur (s). Cavendum autem, ne naturam turbemus in salutari suo scopo, de quo §. XVII. actum est.

§. XXX.

(s) Vid. PETIT, l. c. Tom. II. pag. 375.

§. XXX.

Interdum fit, ut Ancylofis quaedam jam produxerit symptomata, quorum fugationem requirit plenaria Ancyloseos fanatio. Quare et huic scopo intentus fit Medicus, oportet, ut symptomata a diro hoc morbo producta pellat, vel, si hoc non valeat, mitiget. Hoc sane per ipsius morbi curationem optime efficietur. Alias autem quomodo huic satisfiat scopo, enarrare si vellem, initium facile foret, finem aegre attingerem, & hic tractatus arctos dissertationis academicae excederet limites, & in volumen excrefceret. Id in genere denuo, secundum dictam HIPPOCRATIS regulam, qua toties Medici in aliis utuntur morbis, notandum, *contraria curari contrariis*.

§. XXXI.

Hanc itaque, B. L., Ancyloseos Historiam, quantum valui, breviter & evitata prolixitate molesta, exposui. Scopus quidem mihi fuerat metatarsi totius sinistri, quem alibi (t) descripsi, in unum os confluxus; atlantum cum craniis; magnae gibbosi trunci partis §. XI. N°. XIX. 3°. pag. 34. seq. dictae, coalitus; Ancyloseos cruris cum parte tarfi & metatarsi, aliorumque, quae nuperrime mihi comparavi, speciminum adjicere icones: ob angustiam autem temporis, qua nunc premi me sentio, hisce acquiesco, illas data opportunitate cum adjecta descriptione editurus. Plura de Ancylofi si quis desideret, praeter Chirurgicae artis

(t) Vid. *Diff. Acad. de Ancylefi*, in *Maniff. N. 3°. pag. 56.*

artis Scriptores, conferantur clar. A. E. BUCHNERI *Dissertatio de Ancylofi*, Erfurt. 1743. quam tamen in meas manus non pervenisse, quam maxime doleo. CONNOR, *de Stupendo Ossium coalitu*, Oxon. 1695. PETIT *Traité des Maladies des Os*, Tom. I. pag. 285. seqq. DU VERNEY *Traité des maladies des Os*, Tom. II. pag. 350. seqq. Ed. Belg. pag. 296. seqq. W. H. MULLERI *Dissert. de Ancylofi*, quae exstat in HALLERI *Dissert. Chirurg.* vol. IV. pag. 539. seqq. O. J. EVERSI *Observationes de Ancylofi*, quae prostant in egregio Diario Chirurgico, Germanice ed., *Chirurgische Bibliothek dicto*, clar. Professoris Gotting. A. G. RICHTER, quae nunc etiam Belgice prodit, titulo *Heelkundige Boekzaal*; ubi vide VI. Deel. 1 Stuk. pag. 103. seqq.

Quae jam huic opusculo meo deesse videantur, ea propenso animo, B. L., suppleas, enixe rogo: sin vero juvenilia conamina. Tibi placeant, & rem meam evicerim, erit quod mihi gratuler.

F I N I S.

T H E S E S.

I.

Frequentior, quam vulgo putatur, insanabilis surditatis caussa est ossium auditus Ancylosis.

II.

Ossium Pubis Ancylosis validissimum contra synchondrotomiam pubis praebet argumentum.

III.

Ancylosin veram sanare qui tentant, Aethiopem lavant.

IV.

Si luxationi fractura prope articulum accedat, hanc illa prius curandam esse, contendo.

V.

Male clar. VOGELIUS (a) cortici Peruviano infimum inter febrifuga dat locum.

VI.

Minus recte IDEM (b) febricitantibus cibos salitos & muria conditos salutare perhibere videtur.

VII.

Nec majori jure (c), in obstructis glandulis circulationem non plane esse interceptam, sed lentiores tantum, statuit.

VIII.

Quum vasa lymphatica sanguiferis robustiores habeant tunicas; illis in obstructione majus, quam his, imminere rupturae periculum, immerito asserere videtur ill. SWIETENIUS (d).

IX.

Licet, quomodo lumbrici, Humano generi perquam infesti, nostrum corpus ingrediantur, explicatio multis prematur dubiis; optima tamen videtur, qua eos, sive forma ovulorum, seu animalculorum minimorum, C. H. ingressos, ibidemque conditiones suae exclusioni, vel incremento faventes, natos, in solitam excrescere statuunt magnitudinem.

X.

In mortis suspensorum caussis interceptae respirationi primarius locus dandus.

(a) In Praelec. Acad. de Cogn. & Cur. Praecip. C. H. Affec. §. 23.

(b) Ibid. §. 27.

(c) Vid. §. 339.

(d) In Comm. ad Aph. BOERH. §. 120. Tem. I. pag. 183. seq.

ISSUETITIO MEDIC
IN AUGUSTIS

ANGUINIS MISSIONE IN
APOPLEXIA AB INTER-
CAUSIS ORIGINATA.

*DISSERTATIO MEDICA
IN AUGURALS*

D E

SANGUINIS MISSIONE IN
APOPLEXIA AB INTER-
NIS CAUSIS ORIUNDA.

Dr. Sherris

W. H. West Comp. to

for the Author